

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 48

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciška. 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3 telefon 280

Maribor, četrtek 27. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEČ
Prelema v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din. tujca 30 din.
POŠTNI ČERKOVNI PAKET: 11,400

Cena
din 1.—

Somalija menjala gospodarje

Po zasedbi glavnega mesta Magdiša in izkrcanju pri Gardafuju na severovzhodu je po angleških poročilih vsa Somalija dejansko v britskih rokah — V Tripolitani so se pa pojavile nemške čete in se prvič spopadle z angleškimi

NAIROBI, 27. febr. RP. Včeraj je bilo uradno javljeno, da so južnoafriške čete v torek zvečer dosegle in osvojile glavno mesto italijanske Somalije Magdišo (Mogadiscio). V zadnjih treh dneh so napredovale približno po 100 km na dan in dosegle s tem napredovanjem rekord v vsej vojni zgodovini. Magdišu je veliko pristaniško mesto s skoraj 60.000 prebivalci in modernimi pristaniškimi napravami ter dvema železnicama v notranjost. Od tu se je pričela svoječasno italijanska ofenziva v južno Abesinijo. S tem je italijanska obramba Somalije takorekoč zlomljena in smatrati je treba, da je sedaj zasedba vse Somalije samo vprašanje tehnike razvrstitve zasedbenih čet in njihovega prevoza, kar pa more biti vse v nekaj dnevih končano. Italijani niso računali s tem, da bi britske čete mogle predreti tako daleč, zato tudi nimaio na ostalem delu Somalije, da si je večji kakor že zavzeti, nobenih zadostnih obrambnih čet. Med tem je pa prišlo sem tudi poročilo, da so se angleške čete izkrcale na skrajnem severovzhodnem, torej popolnoma nasprotnem koncu Somalije, pri trdnjavi Gardafuj, katero so s prvim naskokom zavzele. S tem je zasedba vse italijanske Somalije postala še lažja in bo lahko izvedena še dosti hitreje. Verjetno je, da bodo sedaj angleške čete iz srednje Somalije vkorakale v Abesinijo, iz severne pa v angleško Somalijo, ki so jo Angleži lani izpraznili. Tako nastaja okoli Abesinije ali v Abesiniji sami sedem točk vdora.

KAHIRA, 27. feb. AP. Po zavzetju Magdiša zatrjujejo Angleži neuradno, da je vsa italijanska Somalija že pod angleško oblastjo. Somalija ima 702.000 kvadratnih kilometrov, Magdiša pa 55.000 prebivalcev.

OPERACIJE V ERITREJI

KHATUM, 27. febr. AP. Napredovanje angleških čet s severa proti Kerenu se nadaljuje in se te čete že približujejo temu važnemu eritrejskemu mestu. Ofenziva iz Sudana, ki je dosegla tako naglo velike uspehe z zasedbo Agordata in ostalih krajev, je naletela zaradi silno goratega in gozdnatega terena na težkoče, zaradi tega se je angleško vojno vodstvo odločilo, da prične operacije še s severa in vzdolž rdečemorske obale proti jugu. Namen te ofenzive je bil, priti Italijanom pri Kerenu in dalje dol za hrbet in na ta način olajšati osvoboditev Eritreje in zmanjšati žrtve, ki bi sicer bile potrebne. Ta operacija se je v polni meri posrečila in se bodo njeni rezultati že v kratkem pokazali. Poročila iz Abesinije pa pravijo, da se nadaljuje napredovanje abesinskih čet s pomočjo Angležev na več krajih.

NEMŠKE ČETE V LIBIJI

RIM, 27. feb. Associated Press. Nemške blndirane čete in nemški letalci poizkušajo ustaviti britansko napredovanje v obliki pahiljače v Libijo. To poročilo je objavilo italijansko vrhovno poveljstvo, kri pravi, da je prišlo do prve bitke med nemškimi in britanskimi mehaniziranimi oddelki v Libiji. Italijanski poročilo pravi: »Sovražni avtomobili in tanki so bili uničeni in ujetniki zajeti brez nemških izgub«. Boljšče je bilo južnovzhodno od Agedabije, 160 km južno od Benghasija.

NEMŠKO POROČILO IZ AFRIKE

BERLIN, 27. febr. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo sledeče prvo poročilo o nemškem nastopu v Afriki: Na libijski obali, jugovzhodno od Ageda-

bije, je prišlo včeraj do spopada med nekaterimi nemškimi in angleškimi motoriziranimi ogledniškimi oddelki. Več angleških motornih vozil in več tankov je bilo uničenih. Ujetih je bilo več sovražnikov. Na nemški strani ni bilo izgub. Pred včerajšnjim popoldne so nemški bombniki povzročili požare na dveh velikih trgovskih ladjah v nekem pristanišču Cirenaike. Istočasno je bilo poškodovanih več objektov v pristaniških napravah. — Nemška lovška letala so nad Malto zbila en »Hurricane«.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 27. febr. Poročilo italijanskega glavnega stana št. 264, izdano včeraj, pravi: Severna Afrika: Popoldne 24. t. m. so oddelki nemškega zbora v Afriki stopili prvič v spopad s sovražnikom jugovzhodno od Agedabije. Med spopadom z britanskimi oklopnimi oddelki so bila uničena razna sovražnikova motorizirana vozila in tanki. Bilo je tudi več ujetnikov. Na nemški strani ni bilo nobenih izgub. Letala nemškega letalskega zbora so izvedla močan napad na ladje,

ki so bile zasidrane, na pristaniške naprave in vojaške objekte v nekem sovražnikovem pomorskem oporišču v Cirenaiiki. Zasedi in težko poškodovani sta bili dve ladji po 8000 ton. V pristanišču je prišlo do močnih eksplozij in požarov. V Djarabubu in Kutri se hrabre posadke upirajo sovražnikovu pritisku. Vzhodna Afrika: Topniško delovanje na obeh straneh ter delovanje mobilnih kolon pri Kerenu. Junaški odpor naših čet vzhodno od Džube se nadaljuje.

Položaj na jugovzhodu

Nemci izjavili, da ne nameravajo vkorakati v Bolgarijo — V Londonu še niso izrazili svojega mnenja — Grki odklonili angleško pomoč — Izredna seja bolgarske vlade — Posvetovanja v Ankari

BERLIN, 27. februarja. DNB. Bolgarija je država, ki živi z Nemčijo v najboljšem prijateljstvu in Nemčija ne bo nikoli storila nobenega koraka, ki bi mogel škaliiti to prijateljstvo. S to ugotovitvijo je včeraj zavzelo nemško zunanje ministrstvo svoje stališče do poročil, ki jih je razširila sovražna propaganda o dozdnevni nemški infiltraciji v Bolgarijo, da bi odvrgla pozornost od aretacije angleških tajnih agentov v Bolgariji. To poročanje ima le namen kaliti odošaje med Nemčijo in Bolgarijo. Zato ne more biti nobenega govora o vkorakanju nemških čet v Bolgarijo.

LONDON, 27. febr. UP. Na angleškem uradnem mestu še ni bil izrečen noben komentar včerajšnje nemške izjave, da nemške čete ne bodo storile ničesar, kar bi škallilo odošaje med Nemčijo in Bol-

garijo in da nemške čete ne bodo vkorakale v Bolgarijo. V neuradnih krogih pa vidijo v tem neko diplomatsko taktiko, katere pravo ozadje se bo šele odkrilo.

ATENE, 27. febr. RP. Kakor se je izvedelo iz zanesljivega vira, je grška vlada odklonila tudi sedaj angleško ponudbo, da bi poslali Angleži svoje čete v Grčijo.

SOFIJA, 27. febr. AP. Bolgarska vlada se je včeraj sestala na izredno sejo po konferenci med predsednikom vlade dr. Filovom, zunanjim ministrom dr. Popovom in načelnikom generalnega štaba generalom Nikolo Petkovom. Nemški poslanik je imel tudi konferenco s Petkovim. Zvečer je vlada izdala ponovno zatrdilo, da nemške čete niso prekoračile bolgarskega ozemlja.

SOFIJA, 27. feb. AP. Angleškim dr-

žavljanom je bilo s strani poslanstva sporočeno, da morajo zapustiti Bolgarijo.

ANKARA, 27. feb. Reuter. V turških krogih zatrjujejo, da bosta Turčija in Anglija zasedli grško Tracijo z grškim privoljenjem, če bi Nemci vkorakali v Bolgarijo.

KAHIRA, 27. febr. Reuter. Pred odhodom v Turčijo se je minister Eden ustavil za kratek čas tudi na Cipru.

ANKARA, 27. febr. RP. Konferenca, ki jih imata angleški zunanji minister Eden in šef angleškega generalnega štaba general Dill s turškimi državniki in generalji, se danes nadaljuje in bodo najbrže zaključene. Zvečer bo slavnostni banket.

ANKARA, 27. feb. AP. Sir Stafford Cripps, angleški veleposlanik v Sovjetski zvezi, je odletel v Ankaro, kjer se bo sestal v Edenom.

Krvavi nemiri v Amsterdamu

BERLIN, 27. febr. DNB. V noči od 25. na 26. februarja so nastali v Amsterdamu nemiri med preiskavo policijskih uradnikov in patrolj po mestu. Neka policijska patrolja je bila napadena, tako tudi člani nekega židovskega kluba. Ko je bil ponovno upostavljen red, je obležalo na strani napadalcev šest mrtvih ter določeno

no število težje in lažje ranjenih. Večje število oseb, ki so sodelovale pri nemirih, je policija aretirala.

AMSTERDAM, 27. feb. AP. Oglašeno je bilo, da bo dobil vsakdo, ki bi stavkal ali pa povzročal nered, 15 let ječe ali pa smrtno kazen. Vsa shajanja na ulicah so na Holandskem prepovedana.

Polet z brzino 998 km na uro

NEW YORK, 27. febr. Reuter. Iz Buffalo javljajo, da so tam izvedli nekaj zelo upelhih poizkusnih poletov z novo znamko lovškega letala »Cobra interceptor«. To lovsko letalo leti s hitrostjo 998 km na uro. Med poizkusnim poletom je letalo krožilo 7000 m visoko.

BUFFALO, USA, 27. feb. AP. Novo letalo »Cobra interceptor« je doseglo brzino 620 milj na uro (998 km) pri poizkusnem poletu v pikiranju. Spustil se je z višine 7.000 metrov navpično na zem-

ljo. Prejšnji rekord je bil 575 milj na uro (899 km) s sedaj že zastarelim letalom »Curtiss Hawk«.

NEW YORK, 27. febr. DNB. »Curtiss Wright Corporation« javlja, da se bo drugi mesec začela graditi največja letalska tovarna v USA. Tovarno bodo postavili v Pittsburgu. Tovarniški objekti bodo obsegali površino 130.000 m². Takoj spočetka bodo zaposlili 4000 delavcev.

Gospodarski sporazum osišča

RIM, 27. febr. DNB. Nemško-italijanska gospodarska pogajanja so zaključena. S tem sporazumom je urejen ves blagovni promet med obema državama v l. 1941. V obe smeri se bo promet precej povečal, kar dokazuje, da vojna ni prizadejala proizvajalne sile Italije in Nemčije. Obe državi sta v stanju, da se izpopolnjujeta v surovinah, potrebnih za vojno in z drugimi

proizvodi. Da se zagotovi gospodarsko sodelovanje in čim večja kapaciteta vojne industrije, je sklenjeno, da se lahko vsaka vojna nabava izvrši neodvisno od izravnavanja trgovinske bilance in stanja klirinškega prometa. Pogajanja so se vodila v duhu zvestobe, prijateljstva in zaupanja, ki obstajajo v odnosajih med obema državama.

MACUOKA

japonski zunanji minister napoveduje

zblizanje s SSSR in nove akcije Japonske na Daljnem vzhodu.

Iz bitke v ameriškem senatu

WASHINGTON, 27. febr. AP. Senator Chandler je obtožil vse nasprotnike Rooseveltovega načrta, da hočejo »podminirati zaupanje ameriškega ljudstva v predsednika«. Senator Wheeler pa je napadel Roosevelta in Willkieja, da hočeta spraviti USA v vojno. Chandler mu je odgovoril: »Vi izolacionisti boste bitko nekega dne res dobili: takrat, ko boste popolnoma izolirani!« Debatla je bila v glavnem delu zaključena, v ponedeljek pa bo glasovanje o amandmanih.

PARIZ, 27. feb. DNB. Pri pariških bankah, kjer so bili doslej udeležni židje, so postavili komisarje.

Večja aktivnost na zahodu

Nemške letalske in podmorniške akcije - Angleška letala so v večjem obsegu napadla invazijska oporišča in razne kraje v Nemčiji, zlasti Köln

VČERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 27. febr. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo pravi v svojem včeraj izdanem uradnem vojnem poročilu: Neka naša podmornica javlja, da je potopila eno sovražnikovo oboroženo trgovsko ladjo z 8000 tonami. Neka druga naša podmornica je potopila britansko patrolno ladjo in ujela več članov njene posadke. Jugovzhodno od Anglije je bil potopljen britanski rušilec pri spopadu z našimi bojnim čolnom. Manjši oddelki naših bombnikov so preteklo noč izvedli napade na vojaške objekte in pristaniške naprave v Hullu, Harwichu in Greatu Yarmouthu, kakor tudi na letališča v vzhodni Angliji in na tovarne vojne industrije v Ipswichu. Pri neuspelem poskusu sovražnikovih letal, da bi izvedla napad na obrežju ob Rokavskem prelivu, so nemški lovci zbili tri britanska letala. Sovražnik je preteklo noč na več krajih zahodne Nemčije metel eksplozivne in zažigalne bombe in povzročil pri tem

samo neznatno gmožno škodo. Požari so bili takoj ugašeni. Nemške protiletalske baterije so zbile eno sovražnikovo letalo.

DANASNJA NEMŠKA POROČILA

BERLIN, 27. febr. DNB. Skupine nemških letal so v minili noči napadle dve mesti v južnovzhodni in južnozahodni Angliji. Vojaške objekte so bombardirali z dobrim uspehom. Na večjih krajih so izbruhnili požari.

BERLIN, 27. febr. DNB. Skupine angleških letal so poizkušale v minili noči napasti industrijska središča v zahodni Nemčiji. Ni sem jim posrečilo doseči cilja. Letala so metala zažigalne in eksplozivne bombe brez pravega zadetka na odprto polje. Škoda je majhna, poškodovanih je le nekaj poslopij. Vojaški objekti niso zadeti. Bilo je tudi nekaj mrtvih in ranjenih.

ANGLEŠKA VOJNA POROČILA

LONDON, 27. febr. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da je v noči 26. febr. sovražnik v večji aktivnosti napadel sre-

dnji del Anglije. Napadi so se vrstili že kmalu po nastopu mraka in so trajali do polnoči. Prizadejane je bilo nekaj škode in požari so bili kmalu pogašeni. Angleška letala so napadla med drugim industrijske naprave v Kölnu.

LONDON, 27. febr. Reuter. V teku današnje noči so angleški bombniki napadli Köln ter invazijska pristanišča, ki so bila vso noč v plamenih. Nemška letala so v večjih množinah napadla Anglijo, posebno južnovzhodno polovico ter prizadejala nekaj škode.

LONDON, 27. febr. Reuter. Letalsko ministrstvo poroča: Angleški letalci so večeraj znova dokazali, da so gospodarji neba nad Kanalom. Britski bombarderji in lovci so napadli luke in doke v Calaisu ter vzdolž vse obale ob Kanalu. Napravili so več ofenzivnih izvidniških poletov. Dva britska letala sta se spopadla z 12 sovražnimi letali, ki so se pa morali umakati.

Romunski bencin za SSSR

MOSKVA, 27. febr. Tass. Podpisan je trgovinski in plovibneni sporazum med SSSR in Romunijo. Na obeh straneh je sprejeto načelo največjih pooblastil. Sporazum predvideva letošnji promet v iznosu 8.000.000 ameriških dolarjev, štiri milijone dolarjev za vsako pogodbeno stran. Romunija bo izvažala v Sovjetsko zvezo v glavnem bencin, iz SSSR pa uvažala bombaž in cink.

DOGODKI V INDOKINI

TOKIO, 27. febr. Reuter. Vsi Japonci v francoski Indokini so bili poklicani domov. Japonska ima sedaj svobodne roke, če bi pogajanja med Indokino in Tajskim ne uspela. V Hanoi je imel generalni guverner Indokine, admiral Decoux, konferenco s civilnimi in vojaškimi osebnostmi, na katerih so bili storjeni sklepi za vse primere, če ne bi bil dosežen sporazum s Tajskim.

GERARD POSLANIK USA PRI VATIKANU

WASHINGTON, 27. febr. Reuter. Novi ameriški poslanik pri Vatikanu bo najbrž James Gerard, ki je bil med prvo svetovno vojno poslanik USA v Berlinu. Bivši ameriški poslanik v Franciji, Bullitt, je ponudbo za vatičanskega poslanika odklonil.

POMOČ AMERISKEGA RK ŠPANJI

MADRID, 27. febr. Stefani. Komisija Rdečega križa USA je dospela v Cadiz. Razdelila bo življenjske potrebščine in zdravila v Cadizu, Sevilli, Barceloni, Ameriji in Malagi.

NAŠEDLA LADJA Z ŽIDI

SOFIJA, 27. febr. DNB. Blizu bolgarske luke Varne je nasledla ladja »Panama« s 750 židovskimi izseljenci za Palestino. Največ teh jih je bilo iz Romunije, Poljske in Bolgarije. Upajo, da bodo ladjo osvobodili. Iz Varne bo odpelala jutri neka druga ladja z 250 židovskimi izseljenci na krovu, ki so namenjeni v Palestino.

KRALJ ALFONZ V POLZAVESTI

RIM, 27. febr. Stefani. V zdravniškem poročilu o stanju bolezni kralja Alfonza XIII. javljajo, da je bilo bolnikovo stanje zaradi večkratnih srčnih napadov zelo resno. Bolnik je v polzavesti.

LETALSKA NESREČA V USA

NEW YORK, 27. febr. DNB. Po neki vesti iz Ottawe se je pripetila 200 milj od Winnipega težka letalska nesreča. Zrušilo se je neko letalo kanadskega vojnega letalstva. Vsi člani posadke so se ubili.

Mariborska napoved: Pretežno jasno in stanovito vreme. Včeraj je bila maksimalna temperatura plus 5,4, dandanes minimalna -5,4, opoldne plus 2. Davi je bila višina snega 1 cm, količina vode od raztopljenega snega pa 0,8 milimetrov.

Borza. Curic, 27. feb. Devize: Beograd 10, Pariz 7,47%, London 16,60, Newyork 4,31, Milan 21,70, Berlin 172,50, Sofija 4,25, Budimpešta 85, Bukarešta 2,12%.

Zadnji ostanki plutokratske miselnosti

V ponedeljski številki »Večernika« ste na drugi strani priobčili članek o različnih tolmačenjih določanja narodne pripadnosti. Pojasnili ste stališče, katero v tem pogledu zastopa voditelj nemške narodne manjšine inženir Karmasin na Slovenskem in ki se strinja v splošnem tudi s stališčem, na kakršno se postavljajo v zadnjem času naši vojvodinski Nemci, ki zahtevajo, naj se narodna pripadnost presoja po pokolenju, ter tej zahtevi nasprotujoče stališče Nemcev na Slovenskem, po katerem ni prav nič odločilno to, kakšne narodnosti so bili predniki koga, zatrjujoč, da odloča samo to, kaj kdo sam izpoveduje in h kateri narodnosti se sam prišteva.

Se eno, tretje tolmačenje

V članku, ki ste ga objavili v »Večerniku«, ste pa popolnoma prezrli, da obstaja pri nas še neko drugo tolmačenje, ki izvira sicer še iz časov pred svetovno vojno, se pa skuša v zadnjem času v celoti znova obuditi in uveljaviti. To tolmačenje je nastalo za časa staroavstrijske plutokracije, ki je tedaj svobodno in po mili volji eksploatirala duševne in telesne sile našega ljudstva, zlasti po mestih in trgih, ter spravljala s to eksploatacijo naših žuljev skupaj ogromno premoženje, a ga potem še uporabljala proti nam, kajti ni šlo le za telesno, ampak tudi za duševno eksploatacijo in absorbcijo naše narodne krvi. Na ta način so nastale ponekod pri nas cele tovarne za fabriciranje narodnih odpadnikov.

Pripadnost po odvisnosti

Za tolmačenje narodne pripadnosti pri tem ni bilo merodajno prav nič ne pokolenje ne svobodno priznavanje, temveč kapitalistično diktiranje opredelitve vsem odvisnim namesčencem in delavcem. Kdor je hotel dobiti skorjo kruha in streho nad glavo, je moral izpovedovati pripadnost k tisti narodnosti, katero je zastopal njegov delodajalec. To je bilo gotovo eno najnemoralnejših udejstvanj stare avstrijske plutokracije na našem slovenskem ozemlju in bili smo trdno prepričani, da se ne bo nikoli več našel kdo, ki bi se navduševal za obnove te metode. Toda sedaj vidimo, da se skuša zbirati okoli določene skupine zopet jata demoraliziranih in degeneriranih duševnih bastardov, ki bi radi s pomočjo naslednikov nekdanje plutokracije s službo, denarjem, moko, mastjo, sladkorjem, obleko, čevlji itd., zaradi česar so dandanes ljudje v zadregi, znova fabricirali še novo duševno bastardstvo.

Rušenje osnovnih teženj države

Naša država je pokazala že od vsega začetka svojega nastanka toliko razumevanja za vse narodne manjšine, kot mor da nobena druga v Evropi, in to prav vselej, kadar je šlo za njihove opravilne in iskrene zahteve, saj je bil fundament naše zunanje politike iskren namen živeti z vsemi narodi, posebno pa še s svojimi velikimi sosedi v najboljšem prijateljstvu. In tudi sedaj ni v Jugoslaviji prav nikogar, ki bi želel spremembo tega načela in teh stremiljenj. Poizkusi, ki izvirajo iz stare plutokratske miselnosti, proti kateri se borimo ni prav tako kakot nacionalsocialistična Nemčija, da bi se zopet z nemoralnimi sredstvi podkupovanja v najtežji krizi vojnih posledic osmrjalo ozračje, je zato tudi v direktnem nasprotju s prizadevanjem za iskreno in prijateljsko sodelovanje s sosedi.

Za dosledno in edino koristno izvajanje naše širokoprse in miroljubne državne politike ni zlasti tu na naši severni meji nič bolj potrebno, kakor da se opusti obnavljanje plesnive stare plutokratske miselnosti lovljenja duš z materialnim podkupovanjem ali izkoriščanjem bede in potrebe. Ne vemo tudi, kakšno korist naj bi kdo imel od ustvarjanja duševnih bastardov, ki so kakor petelin na strehi, da jih vsaka sapa lahko obrne in zato na njih ni mogoče ničesar graditi. Kdor nima časti in hrbtnice na eni strani, je tudi na drugi ne more imeti. A. B.

Obisk Cincar-Markovića v Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 27. febr. ZPV. Včerajšnji sprejem jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Aleksandra Cincar-Markovića v madžarski prestolnici se je razvil v veliko manifestacijo madžarsko-jugoslovanskega prijateljstva. Po odmoru v hotelu se je jugoslovanski minister odpeljal na dvor, kjer se je vpisal v dvorno knjigo. Dalje je položil venec na grob neznanega junaka in pokojnega zunanjega ministra grofa Csakyja. Ob 12.30 je obiskal ministrskega predsednika grofa Telekija. Ob 13. uri je bil sprejet v avdienco pri regentu Horthyju, ki ga je odlikoval z velikim madžarskim križem za zasluge. Ob 14. uri je bilo slavnostno kosilo pri ministrskem predsedniku. Nato so bile konfe-

rence in vračanje obiskov. Ob 17. uri je bila slavnostna seja obeh zbornic, ki sta slovesno pozdravili jugoslovanskega zunanjega ministra. Ob 20.30 je bila slavnostna večerja na dvoru, ki jo je priredil regent Horthy. Dones ob 11. uri se je izvršila slavnostna izmenjava ratifikacijskih listin o madžarsko-jugoslovanskem prijateljstvu. Ob 13.30 bo kosilo na jugoslovanskem poslaštvu. Potem bo sprejem v hotelu »Hungarija«. Sledil bo sprejem novinarjev. Ob 20.30 bo slavnostna večerja pri madžarskem zunanjem ministru Bardossiju, ob 23. uri pa bo jugoslovanski minister s spremstvom odpotoval iz Budimpešte.

Zasedba dodekaneškega otoka

ATENE, 27. febr. RP. Kakor je bilo včeraj uradno javljeno v Kahiri, so angleške čete zavzele italijanski dodekaneški otok Castellorizzo, ki leži najbolj južnovzhodno od vseh otokov italijanskega Dodekaneza in tik ob obali Turčije. Na otoku je bilo letališče za vodna letala s primerno obrambo ter nekaj italijanskega vojaštva, katerega odpor je pa bil takoj zlomljen. Na otoku živi okoli 20.000 ljudi, samih Grkov, ki so prihod Angležev pozdravili z nepopisnim navdušenjem. V Atenah menijo, da se bo postopoma izvršila tudi zasedba ostalih italijanskih otokov Dodekaneza.

ATENE, 27. febr. At. Ag. Uradno poro-

čilo grškega poveljstva št. 123 pravi, da so bili v teku dneva zelo živahni topniški dvoboji. Protiletalska obramba je sestrelila dva sovražna bombnika. V ozadju fronte ni bilo dogodkov.

ATENE, 27. febr. Reuter. Propagandno ministrstvo je sinoči preko radia javilo, da je sovražnik od 10. do 25. februarja izgubil v Albaniji 41 letal. Angleži so jih sestrelili 24, Grki pa 17.

RIM, 27. febr. Stefani. Včeraj izdano uradno poročilo italijanskega glavnega stana se glasi: Grško bojišče: Nič novega. Letala nemškega letalskega zbora so zbila eno sovražno letalo nad Malto.

Italijani o miniranju Sredozemlja

LIZBOA, 27. febr. Stefani. Poročilo angleške admiralitete, ki je podminirala prostor v izmeri 400.000 km² v Sredozemskem morju, smatrajo v strokovnjaških krogih za prosto manifestacijo angleške želje. Saj je materialno nemogoče, minirati tolikšno površino. Mednarodni pomorski krogi vidijo v tej angleški akciji zaskrbljenje zaradi prevažanja velikih osovinskih oboroženih sil v Afriko. Angleži ho-

čejo s tem ustrašiti italijansko-nemško vrhovno poveljstvo. Angleži rajše zapirajo Sredozemsko morje z minami, kakor da bi ga branili z vojno mornarico, ki je bila izpostavljena italijanskim in nemškim letalom. To je nov dokaz, da se Angleži ne ozirajo na pravice mednarodne plovbe po Sredozemskem morju. Enake akcije Angležev v norveških vodah so tudi privedle do neuspehov.

Srdite bitke nad Malto

MALTA, 27. febr. Reuter. Sovražna letala so se včeraj pojavila nad Malto. Britski lovci so se takoj spustili v boj. Spopada ni bilo do poldneva, ko je sovražnik znova napadel aerodrome na otoku. Angleški lovci so sestrelili dva sovražna bombnika, šest ostalih pa je bilo poškodovanih in so morali najbrže tudi kmalu na tla. Protiletalska obramba je sestrelila 5 sovražnih letal. Po bitki je neko sovražno letalo Rdečega križa, spremljano z bombniki, krožilo nad Malto in okolico, očitno je iskalo zrušena letala in njih posadke.

SOVJETSKA PRERAČUNSKA DEBATA

MOSKVA, 27. febr. Tass. Sinoči je bi-

la seja sovjetskega sveta. Predsednik preračunskega odbora, poslanec Koklov, je predložil nekatere izpremembe preračuna. Dalje je predložil, da se povečajo dohodki za 909.100.000 rubljev, izdatki pa za 272.500.000 rubljev. Razni govorniki so odobraval sklep centralne vlade, da se vnese vsota 70.900.000.000 rubljev za državno obrambo, ker se bo tako povečala obrambna kapaciteta SSSR.

»LOVČENU« ODKLONJEN NAVICERT

MONTEVIDEO, 27. feb. AP. Jugoslovanskemu parniku »Lovčen« je bil odklonjen navicert s strani angleških oblastev z motivacijo, da lastniki parnika ne upoštevajo predpisov. »Lovčen« naj bi prepeljal španske republikanske ujetnike iz Francije v Južno Ameriko.

Južna Afrika na fronti britskega imperija

Pohod u noafrišk h čet v Italijsko Somalijo in Abesinjo — Bogat dominion na črni celini
General Smuts, gonilna sila industrializacije Južnoafriške unije in nje ofenzivnega duha

Vzhodna Afrika je bila do 1925 razdeljena med tri glavne evropske kolonialne sile: Veliko Britanijo, Italijo in Francijo. Ob Rdečem morju in Adenskem zalivu so se vrstile italijanska Eritreja, francoski Džibuti in Britanska Somalija. Na južnovzhodnem področju Afrike je bila italijanska Somalija, tja do Kenije, vse globoko in visoko zaledje je pa tvorila tedaj še svobodna in mimo Liberije — zuga — samostojna afriška država, Abesinija. Ko so Italijani zasedli to deželo so postali po površini zemlje in prebivalstvu kolonij najmočnejša sila na tem področju Afrike. V sedanjih vojni so Italijani najprej zasedli francoski Džibuti in Britsko Somalijo ter udarli čez mejo v Sudan in Kenijo. Sledila je angleška protiofenziva, ki prehaja zdaj v koncentričen napad proti jedru, Abesiniji. V Eritreji, severni in južni Abesiniji prodirajo tri ločene vojske, južnoafriška pa vodi samostojno akcijo iz Kenije v Italijansko Somalijo ter je zasedla glavno mesto Mogadiscio.

Zasedba Mogadiscia

Padeč Magdiša (Mogadiscia) v roke južnoafriškim četam pomeni velik uspeh za operacije na južnovzhodnem robu Afrike. Po prehodu močno utrjene črte ob reki Jubi so britske čete naglo sledile ob obali na severovzhod, zasedle Džumbo, Margerito, Dželib, Kaskero in Bravo ter se približale Magdišu. Glavni sunek na prestolnico Somalije je uspel, čete so tako v nekaj dneh premerile razdaljo 500 km zračne črte, ki je precej večja od one od egiptске meje do Benghasije. Kakor v Libiji je tudi tu pripomogla k uspehu kooperacija kopenskih, morskih in zračnih sil.

Mogadiscio je glavno mesto Somalije in sedež istoimenskega komisariata. V njem je 50.000 duš, radijska in železniška postaja in letališče. Pristanišče so začeli Italijani šele zadnje čase urejati. Mesto tvorita dva obzidana dela Eingani in Amaruini. Belcev je v njem razen posadke nekaj nad 20.000.

Dominion Južna Afrika

V dnevnih poročilih čitamo med brzojavkami vesti o prodiranju južnoafriških čet iz Kenije v Abesinijo in v italijansko Somalijo. So to čete južnoafriške unije, ki jo tvorijo naslednji zvezni teritoriji:

	km²	prebivalcev
Kapland	717.839	3.585.600
Natal	91.382	1.985.300
Transvaal	286.053	3.445.200
Oranje	128.580	781.100
skupaj	1.223.854	9.797.200

Pod kontrolo južnoafriškega generalnega guvernerja so še naslednja zaščitna ozemlja:

Bašuto	30.343	562.411
Bečvana	712.700	265.756
Svasi	17.365	156.715
skupaj	760.408	984.882

Dominion Južna Afrika je tedaj štirikrat večji od Jugoslavije, nima pa niti dve tretjini našega prebivalstva. Velika večina je domačinov plemena Bantu, Azijcev in mešanecv.

Kultura

Ob sklepu tretjega letnika „Obzorij“

Z dvanajsto številko, ki je nedavno izšla, je mariborska revija „Obzorja“ zaključila svoj tretji letnik. S tem je zaključila tudi prispelke, v kolikor so prišli čita izhajali že prej. To velja predvsem za Miska Kranjca, novele „Zenile Matije Berdena“. V njej je obdelal Kranjec zopet kos življenja na našem podeželju, vendar na svojski način in s svojimi ljudmi. Delo je posebno zanimivo po karakterizaciji, modrovanju in početju ljudi, ki v njem nastopajo. Drug leposlovnih prispevkov v tem zvezku je Brana Roša novela „Greha je opravi“, pretresljiva zgodba prav tako iz našega vaškega življenja, ena najmočnejših, kar jih je Roša napisal.

Pesmi so prispevali Juraj Tjoš (psevdonim), Branko Rudolf in Cvetko Zagonimski, a epigrame J. Caestus. Tjoševe pesmi so izraz sedanosti, in njih se oglašajo vojni čas, oglašajo se grozote divje morije. V prvi kitici prve „Pomlad sredi morja“ je menda tiskovna napaka, „s Pohorja“ bi pač moralo biti „s Pohorja“, ali „s pogorja“, slovniška napaka pa je v drugi pesmi „Na Staro leto“: „...še malo, in novo začelo bo leto na tujih tleh“, kar se leto le začne, ono samo pa ne more začeti. Tega ne bi ugotavljal, če nekečesar začeti. Tega ne bi ugotavljal, če nekečesar začeti. Tega ne bi ugotavljal, če nekečesar začeti. Tega ne bi ugotavljal, če nekečesar začeti.

Evropcev je 2.043.700. Največje mesto je Johannesburg v Transvaalu, ki šteje 519.268 prebivalcev, med temi je nekaj nad polovico belcev. Drugo večje mesto Durban v Natalu ima 259.647, Capetown v Kaplandu 171.534, Port Elisabeth 109.824 prebivalcev.

GENERAL SMUTS
predsednik južnoafriške vlade

Zlato, diamanti, žito, žvina

Južnoafriška unija je bogat dominion v angleški cesarski kroni. Predvsem zaradi zlata in diamantov. Tu pridelajo relativno največ zlata na svetu, 1937 n. pr. so spravili 365.000 kg te zlahtne rudnine na dan. Izvoz zlata je dal vrednost 2.317.000.000 din. Pšenice in koruze

„Britski imperij na začetku svojih sil“

Kakor javlja Reuter iz Londona, je predsednik avstralske vlade v svojem govoru poudaril: »Če hoče dobiti sovražnik to vojno, mora najprej zrušiti duh britskega naroda, ne pa njegove hiše. Britski imperij je šele na začetku svojih vojnih naporov. V Avstraliji proizvaja zdaj blizu 400.000 ljudi municijo. Do konca tekočega leta bo delalo v avstralskih

pridelajo nad 20 milijonov ton, važne postavke v narodnem gospodarstvu so dalje pridelovanje tobaka, sladkornega trsa, krompirja in živinoreja. Nad 11 milijonov glav goveje živine se pase po južnoafriških tratah, blizu 19 milijonov konj, mežgov in oslov premore Unija. Mimo prešičereje je zanimivo, da ima južnoafriško gospodarstvo v evidenci nad 32.000 nojev. Zvezne države proizvajajo tudi precej železa, bakra, drugih kovin in premoga. V zunanji trgovini Velike Britanije ima Južnoafriška Unija, posebno zdaj z zalaganjem najrazličnejšega živeža, zelo velik pomen.

Zlom opozicije

V sedanjih vojni je prevzela Južnoafriška unija operacije na južnozahodnem delu Abesinije nase. S tem veže močne sile nasprotnika, ki bi bile drugače uporabljene drugod. General Smuts, spretni državnik in izkušeni vojak, ki vodi usodo južne Afrike, ve, kaj hoče. Preden se je po posvetovanju z Edenom v Hartumu lotil vojnih operacij, je imel mnogo opravka z notranjim rovarjenjem v Uniji. Opozicija pod vodstvom Hertzoga in vodje nacionalne republikanske stranke dr. Malana je dvigala glavo. Toda Hertzog sam je kmalu sprevidel, da napenja dr. Malan preveč strune, zato se je previdno umaknil in iskal kompromisne poti. V marsičem podobnem de Valeri, se je Hertzog prvotno zelo zavzemal za samostojnost južne Afrike, ki bi bila popolnoma neodvisna od Velike Britanije. Ob izbruhu sedanje vojne je zagovarjal nevtralnost.

Vladi se je pa kljub vsem premislekom opozicije posrečilo, postaviti močno vojsko, nastala je nova industrija, ki se je uspešno lotila posla. Močne letalske sile južnoafriške unije kooperirajo s suhozemno vojsko, Unija sama zalaga skoro vse potrebine z lastno industrijo. Po zaslugi izvrstno urejenega rudarstva razpolaga Južna Afrika z razmeroma največjimi rezervami eksplozivnega materiala na svetu. Vojna posojila, ki jih je razpisala vlada, so imela popoln uspeh.

Stari borec pomlajenega duha

Duša vsega odpornega duha dominiona je general Smuts, jurist, državnik, filozof in vojak obenem. Stari borec iz svetovne in prejšnjih vojn se spet počuti mladega, ko lahko dela za skupno stvar velikobritanskega imperija. Z USA je navezal tesne stike, poslal je tja posebno komisijo, ki je uredila sistem plačevanja tamkajšnjih dobav. Pomorska trgovina južne Afrike z Ameriko se je zelo poživela. Ameriški izvoz v Južno Afriko je od lanskih 17 milijonov narasel na 21 milijonov funtov sterlingov, dočim je Južna Afrika izvozila zdaj dvakrat več v USA, kakor 1938.

Sodelovanje južnoafriških čet je tedaj dragocena pomoč za Anglež. Posebno še, ko je nekaj časa bilo videti, da se bo ta dominion cepil v neslogi med samo vojno Generalu Smutsu, predvsem pa tudi preudarnim Burom holandskega izvora se je zahvaliti, da je Južna Afrika stopila strumno ob stran Avstralije in Novega Zelandca v težkih dneh matične dežele v Evropi.

—ine

lovarnah za strelivo že 600.000 delavcev. Ko se je začela vojna, je bilo v Avstraliji šele pet tovarn za orožje, zdaj jih je že 75. Proizvodnja letal v Avstraliji je tako napredovala, da bo sredi leta dobavljala vsa šolska letala za izobrazbo pilotov v vse dominione in kolonije. Avstralska proizvodnja bo dosegla vrhunec tedaj, ko bo najbolj potreba.

la mogoča šele po koncu sedanje vojne in ker bo šele tedaj mogoč objektivni, iz zadostne zgodovinske distance sestavljen obračun z Marxovimi teorijami in prognozami.

Zoran Mušič je prispeval kratek, morda le prekratek referat o jesenski razstavi kluba „Brazde“ v Mariboru, označujoč Karla Jiraka kot nedvomno avtoriteto skupine, v kateri vidi kljub različnim potem tudi notranjo skupnost. Dr. V. Kralj referira o pričetku gledališke sezone 1940/41 v Mariboru in obravnava predstave „Cy-Crana“, „Nenavadnega človeka“, „Na dnu“ in „Za narodov blagor“. Knjižne ocene vsebujejo referate o Bevkovi „Mladi nji-vi“ (Br. R.), Cajnkarijevi povesti „V planinah“ (Dolar), Vošnjakovem „Jugoslovanskem odboru“ (Job) in Kozarjevih pesmih „Izpod zemlje“ (T. G.). Nekaj zanimivih drobnarij je dalje objavljenih v zapiskih.

Zeleti bi bilo, da bi nam bila revija kljub težkim razmeram in našemu mrtilvu v Mariboru ohranjena!

—r.

k K članku o Cvijeti Zuzorić in Torquatu Tassu, objavljenem v kulturni rubriki „Večernika“ 21. t. m., smo bili opozorjeni, da so zadavne Tassove pesmi prevedene tudi v slovenščino, in sicer v knjigi dr. Alojzija Gradnika „Italijanska lirika“, ki je nedavno izšla (na straneh 101 in 102, opombe str. 353) in o kateri bomo v prihodnjih dneh obširneje poročali.

Vojna s plinom?

Iz Berlina javlja DNB: »V prestolnici Nemčije je izzvala veliko zanimanje razprava o strupenih plinih v angleški javnosti. Novinarjem je bilo včeraj rečeno, da se je ta diskusija zelo neugodno dojela nemških odgovornih krogov. V Berlinu naglašajo v zvezi s tem, da so angleški odgovorni krogi vodili bivšega kandidata na predsedniško mesto USA, Wendella Willkiea v središča največje angleške kemične industrije. Na poti v Evropo da je tudi prof. James Conant, ki je znan ekspert USA za bojne pline. Z njim potuje cel štab strokovnjakov. V Nemčiji ugotavljajo, da razvija Anglija v tem pogledu živahno delavnost.«

Uvertura v zgodovinsko pomlad

»Vodja ve, da smo nestrpni. Ve, da ne čakajo samo milijoni nemških vojakov, nego vsi Nemci z nestrpnostjo dneva, ko bo konec zimskega počitka in bomo stopili spet v tesen stik s sovražnikom. Z veseljem smo slišali novo, moško besedo zvestobe do Italije, ki je za skupno stvar doprinesla že velike žrtve. Mussolinijev in Hitlerjev govor sta bila uvertura v zgodovinsko pomlad«, piše narodno socialistično glavno glasilo »Völkischer Beobachter«.

Monarhija v Španiji?

»Der Bund« piše: »Alfonz XIII. se je 15. januarja 1941 s posebno listino v Rimu odpovedal španskemu prestolu v korist svojemu sinu, infantu Don Juanu. Patrioti, predvsem pa španska Cerkev, ki je zaskrbljena za usodo Španije v bodočnosti, podpira vrnitev monarhije. — Rimski dokument je bil objavljen istega dne, ko je Franco zapustil Bordighero. Sestanek Franca z Mussolinijem je imel namen, da razčisti tudi to vprašanje. — Infant Don Juan Carlos Tereza Silvera Alfonso biva v Italiji. Rodil se je 20. junija 1913 v Madridu. Smatrajo ga za zelo obdarjenega, razumnega človeka. Vzgojil se je v Angliji, ob začetku vojne se je zatekel v Italijo.«

Norveški skladatelj o prerojeni Nemčiji

Po »Basler Nachrichten« smo prinesli vest o prilikah na Norveškem. Druga plat, ki jo ugotavlja »Europa Service« pa pravi, da »je nemška okupacijska oblast dosegla na Norveškem lepe uspehe. Zgrajenih je več železnic in cest, zdaj nameravajo izkoristiti bogate norveške vodne sile. Dežela bi bila tako neodvisna od uvoza premoga od zunaj, električna kapaciteta bi dvignila kemično industrijo, odvisek pogonskih sredstev bi pa lahko oddajali industriji v srednji Evropi. V Bergenu nameravajo zgraditi veliko industrijsko četrt.«

Nedavno je praznoval norveški skladatelj Christian Sinding svoj 85. rojstni dan. »Europa Service« pravi, da je kakor Knut Hamsun tudi v lanskih burnih dneh miril Norvežane po radiu. Novinarjem, ki so ga obiskali na domu, je dejal: »Kmalu po svetovni vojni sem bil v Nemčiji. Povsod je vladala nepopisna potrtost. Ko pa sem bil v Nemčiji 1933, in 1937., se nisem mogel načuditi napredku, prerojenju. Navdušujem se za Wagnerja. Wagner je faktotum, Hitler tudi. V njem je vtelesena vsa volja, vse želje nemškega naroda. Hotel bi videti Evropo, ki ji bo obliko določila Nemčija in njen genialni vodja.«

Propaganda in vojna

Pod naslovom »Dve propagandi« piše beograjska »Samouprava« z ozirom na razširjanje vesti po radiu in svetovnem tisku iz obeh taborov med drugim naslednje: »Neutrálne države so nevtralne le pravno, ne pa tudi psihološko. Premikanje črt na oddaljenih frontah izziva živahnost javnega mnenja tudi v nevtralnih državah, vse se reperkuira. Vesti same po sebi niso mnogo vredne, ako niso dopolnjene z detajlnimi komentarji. Ti so danes najpogostejše plod prisilnega tolmačenja vsega, kar more temu ali onemu koristiti.

Invazijo tuje propagande trpe danes mnoge države, tudi mi. Za nas je pa sporedne važnosti, kakó kateri narod reagira na takšno delovanje vojskujočih se strank; v danem trenutku nas zanima le naša lastna sodba! Učinek takšne propagande čutimo tudi mi, morda mnogo bolj, kakor se pa od nje branimo. Najboljša obramba naroda je v primerjanju vesti. Komparativ takšnega primerjanja pa ne more biti zbirka vesti z obeh strani v teku enega dneva, količina napisov v raznih jezikih, ton govora odgovornih činiteljev z ene ali druge strani. Tako ni mogoče priti nikoli do resnice.«

Demokracija je življenjska igra, igrana po pravilih, ki so jih napravili ljudje sami.

»Sherbrooke Herald«

Gospodarske vesti

Spomenica javnih nameščencev na odločilna mesta

Avtomatično uravnavanje mesečnih prejemkov po gibanju cen

26 stanovskih organizacij aktivnih in upokojenih javnih nameščencev je poslalo predsedniku vlade, podpredsedniku, ministru financ in banu dr. Natlačemu skupno predstavko, ki se glasi:

Podpisane organizacije smo v številnih spomenicah in predstavkah opozarjale na obupen položaj, v katerega so zašli javni uslužbenci in upokojenci in njihlj družine zaradi ogromnega porasta cen prav vsem življenjskim potrebščinam. V vsaki od teh predstavk smo poudarili neodoljivost pomoči, ki bo uspešna le tedaj, če bo naše delo nagrajeno v razmerju s tržnimi cenami, tako da bodo naši osebni kakor skupni družinski prejemki predstavljali resničen eksistenčni minimum. V poslednjem času smo naslovili na Vas zopet dve predstavki, prvo dne 14. oktobra leta 1940., drugo letos dne 27. januarja. V obeh so podrobneje prikazane naše utemeljene zahteve, zato jih danes ne ponavljamo. Opozarjamo le, da se je vmesecu januarju t. l. po ugotovitvah Narodne banke zopet dvignil življenjski indeks in je bil od konca tega meseca za 53,3% večji kakor ob začetku evropske vojne. V dravski banovini se je indeks povečal še bolj.

Z ozirom na to, da vse naše dosedanje stremiljenje, vse naše spomenice in predstavitve niso prinesle uspeha, se danes ponovno obračamo na Vas v polnem pri-

čakanju, da bomo našli razumevanje za čim hitrejšo in uspešno ureditev našega položaja.

Po vestih, ki so jih prinesli dnevni listi, pripravlja kraljevska vlada uredbo, po kateri bi se za državne uslužbence in upokojence uvedla posebna aprovizacija. S podporo, ki bi jo dajala država, naj bi jim bila omogočena v nabavljalnih za drugih nabava življenjskih potrebščin za nižjo ceno. Ker uredba še ni izšla, nam je nemogoče zavzeti do tega in takega reševanja našega gmočnega vprašanja odrejeno stališče. Kljub temu pa izražamo dvom, da bi mogle take aprovizacije

urediti naš materialni položaj. Za resnično ureditev obstojata po našem globokem prepričanju samo dve možnosti: ali znižanje cen vsem industrijskim in kmetijskim proizvodom ali pa zvišanje naših prejemkov na višino, ki bo ustrezala našim cenam. Da bi bila rešitev trajna bi bilo v bodoče naše prejemke avtomatično mesečno uravnavati v razmerju s cenami po indeksu Narodne banke.

Skupni predstavitki sta bili odposlani tudi kraljevim namestnikom gg. Petroviću in Stankoviću, da s svojim vplivom pripomoreta k čim prejšnji ureditvi položaja javnih nameščencev.

Posejane manj pšenice in več industrijskih rastlin

V naši javnosti smo že tudi nekajkrat slišali swareče glasove, da bi mogli nekateri nezadostni ukrepi roditi zmanjšanje nekaterih poljedelskih kultur in povečano proizvodnjo takih, ki nudijo več možnosti za dobiček. Tako navaja zagrebški »Jutarnji list«, je letos z ržjo zasejana manjša površina, kot je bila lani ter znaša le 24.000 ha. Ozimnega ječmena je bilo zasejanega lani 236.000 ha, letos pa ga je le za 230.000 ha, jarega ječmena je letos 186.000 ha, lani pa ga je bilo za 180.000 ha. Dočim je bilo lani

jarega ovsa zasejanega za 371.000 ha, ga je letos kvečjemu 350.000 ha. Lani je bilo pšenice za 2,2 milijona ha, letos pa je zasejane le 2,1 mil. ha.

Pač pa je povečana površina zasejana s konopljo, kar je pač posledica dobre konjunktura, ki se obeta tej industrijski rastlini tudi v bodoče. Manjka pa semen. Potrebno bi bilo uvoziti 30 vagonov semen, kar pa ni lahko. Največ bo dobavila Turčija, en vagon bo dala tudi Madžarska. Poleg konoplje je veliko zanimanje tudi za kulture raznih oljčnic.

Nova vodstva gospodarskih zbornic

Minister za trgovino in industrijo dr. Andres je potrdil predlog dr. Natlačena o postavitvi članov obrtne ter trgovsko-industrijske zbornice v Ljubljani. — Predsednik zbornice za trgovino in industrijo je Karel Čuč. Predsednik industrijskega odseka Rihard Skubec, podpredsednik dr. Ciril Pavlin. Člani so: inž. Knez Tomo, Čuč Karel, Rojina Ant., dr. Rekar Ernest, Avsenek Ivan, dr. Ahačič Kozma, Kmetič Alojzij, Burnik Bogomil, Kavčič Josip, Krejči Anton, Vidmar St., Sirc Franc, Ivanc Evgen, inž. Kiepač.

Trgovinski odsek: predsed. Smerkolj Albin, podpredsednik Fazarinc Anton. Člani so: Merhar Anton, Gorjanc Franc, Pinter Ferdo, Senčar Milko, Radej Drag., Rojnik Ivan, Senica Josip, Plut Martin, Hrstelj Jože, Tavčar Franc, Čukala Maks, Kastelic Edmond, Kamenšek Fr., Macun Anton.

Gostinski odsek: predsednik Majcen Ciril, člani: Koritnik Anton, Serec Josip, Windischer Josip, Cajhen Josip, Peterlin Miro, Verlič Josip, Hribar Gojko, Mekiz Stefan, Skrl Ivan.

Predsednik obrtniške zbornice je Kavka Karel, podpredsednik Žitnik Rudolf, člani Sadravec Peter, Čamernik Fr.,

Vernik Franc, Verbič Jurij, Vrhovec Iv., Sojč Ivan, Vimer Alojz, Zalokar Miha, Lečnik Anton, Vrečar Janez, Musar Jože, Ruech Josip inž. Likar B., Rebek J., Urbas Miroslov, Ambrožič Josip, Vahter Miha, Vidmar Karel.

LESNO GOSPODARSTVO IN KONTROLA CEN

Kot znano je na seznamu kontroliranih predmetov tudi gradbeni les. Zaradi tega je sklenila Stalna delegacija lesnega gospodarstva v Beogradu predložiti ministrstvu za prehrano in preskrbo prošnjo, v kateri poudarja, da je pri nas na razpolago dovolj lesa, posebno ker je izvoz v mnoge države onemogočen. Če pa je že urad za kontrolo cen mnenja, da naj ostane gradbeni les vseeno pod kontrolo, naj se za les, ki dejansko služi v gradbene svrhe, določijo maksimalne cene in sicer krajjevno za posamezna področja, ker ni mogoče predlagati enotnih kalkulacij in maksimalnih cen za vsa področja.

POPUSTI ZA OBISKOVALCE SEJMOV IN RAZSTAV

Po novih določilih v prevoznih tarifah za obiskovalce sejmov in razstav v Jugo-

slaviji in v tujini je dovoljen popust 50% pri odhodu in povratku. Od te znižane voznine plačajo otroci od 4 do 10 let le polovico. Prošnje za popuste treba vložiti na generalno ravnanstvo drž. železnice 30 dni pred prireditvijo. Popust se upošteva na povratku. Popust se dovoljuje največ za 10 dni, prištevši rok, ki se za potovanje pri odhodu in povratku določa posebej za vsako prireditev. Prekinjenje potovanja je pri odhodu in povratku dovoljeno samo enkrat.

g Trgovina s Španijo bo odslej mogoča na temelju 100 odst. kompenzacij. Kompenzacije bodo dovoljene predvsem za plutovinu, kalofonijo in pod.

g Rok za veljavnost uvoznih potrdil je podaljšan na dva meseca za uvoz iz Nemčije, poljskega guvernamana, Protektorata, Madžarske, Slovaške, Rumunije, Bolgarije, Grčije, Albanije, Italije in Svice, za uvoz iz ostalih evropskih držav pa za 3 mesece. Pri uvozu na temelju kompenzacij velja za Evropo podaljšanje za pet, za prekomorske države pa za 9 mesecev.

g Samostojno Trgovsko-industrijsko zbirnico zahteva Šibenik.

g General Motors Comp. je imela 320,6 milijonov čistega dobička v lanskem letu, predani pa 228,1 milijonov dolarjev.

g Glavnica I. G. Farben je bila povečana za 10 milijonov mark ter je sedaj 737,2 mark.

Droge nove

n Film o obrambi Velike Britanije predvajajo danes v Beogradu v kinu Luxor. Prireditelj prireja angleški poslanik za povabljenec.

n Zanimivo svatbo je doživel Požarevac. Nadmlinar Tomo Aleksić si je priredil svatbo po sedmih letih zakona. Ker se je moral pred 7. leti poročiti kot revež brez vsake svatbe in sta bila oba z ženo v navadni obleki, je sedaj končno zbral dovolj denarja ter kupil ženi poročno obleko. Prireditelj je pravo svatbo, samo da sta šla z »nevesto«, namesto v cerkev k fotografu. Na »svatbi« pa je plesala tudi njuna zakonska hči, ki je prekorajila 6. leto.

n Zasedanje vakufsko-meirif'skega zbora se je začelo v Sarajevu. Prvo sejo je otvoril predsednik Husaga Čišić.

n Ze treh je bila prekinjena telefonska zveza Sarajevo-Zagreb letos zaradi nevihte, ki je pred kratkim divjala po Bosanski Krajini. Prekinitev je trajala 5 dni.

n V stebre mostu sta zadela dva tanka. Šlepa, ki sta bila se z 7 drugimi privezana na nemški remorker, ki je plul pod novosadskim mostom proti Nemčiji. Nastala je detonacija, ki se je slišala po vsem Novem Sadu ter izzvala vznemirjenje med potniki na vlaku, ki je vozil ravno v tistem trenutku čez most. Preiskava je ugotovila, da je kriv kapetan remorkerja, ki je šlepe razdelil kljub veljavnim predpisom v dve vrsti.

n 90.000 prijav za živilske nakaznice je bilo doslej predanih v Zagrebu. Za pravilno funkcioniranje aprovizacije skrbi 300 uradnikov.

n 35 milijonov din za regulacijo Morave pri Aleksincu je odobrenih pri gradbenem ministru, 5 milijonov din pa še posebej za gradnjo vodovoda v Aleksincu.

n Ogronna skala se je zrušila na progo Veleš-Prilep pri postaji Bogomila ter je prekinila za nekaj časa železniški promet.

n »Babilonski stolp« in še razna druga čuda gradijo beograjski umetniki za svojo prireditev, ki bo 1. marca v korist gradnje umetniške kolonije.

n Poplavljen je Rijeka Crnojevića. Voda v mestu je ponekod visoka dva metra. Izpraznjenih je precej hiš. Preplavljen je tudi državna cesta proti Podgorici. Voda se vedno narašča. Prizadeto prebivalstvo je zaprosilo za takojšnjo pomoč.

n Propagandno česanje najmodernejših frizur so priredili frizerji v Zagrebu.

n 347.986 din za nezaposlene v 7 dneh in sicer za 1955 oseb, je bilo izplačanih pri javni borzi dela v Zagrebu.

n 250 delavskih otrok se je prijavilo za prvi delavski konservatorij, ki je bil pred kratkim ustanovljen v Zagrebu. Otroci se bodo učili glasbe, plesa in igranja Organičan bo tudi veliki orkester malih harmonikarjev.

Radio

Petek, 28. februarja

Ljubljana: 12. plošče: 13.02 koncert Ro; 17.30 salonski kvartet; 20.30 konc. P. Lovse; love in Ro pod dirigiranjem D. M. Sijanca. — Beograd: 12. odlomki iz komičnih oper; 14.20 iz Wagnerjevih del; 20.40 simfonični koncert Ro; 22.50 plesna gl. — Zagreb: 17.15 bosanske sevdalinke, 20. orkestralni in pevski koncert. — Praga: 15.15 pisan koncert Ro; 17.10 lahka gl.; 22.30 češka gl.; 23.20 plesna gl. — Sofija: 12.50 in 19. lahka gl.; 19.50 prenos opere. — Anglija I.: 19.20 solisti ali zabavna in plesna glasba; 21.15 pisan koncert; 23.15 plesna gl. — Berlin: 11.15, 16.15, 17., 18.20 in 21.15 zabavna gl. — München: 16. orkestralni konc. — Budimpešta: 15.20 ciganski ork.; 20. orkestralni koncert; 22. plesna gl.

Janko J. Srimšek.

Seme za volinjsko vasjo

»Oče naš, kateri si v nebesih — Daj nam Domovino — Pravo — Resnično — Klepo — Mogočno — Najčistejšo — med vsemi kraljestvi na zemlji — Dom nam daj! — Nam potlačenim in ponižanim — Nam, po tuji volji ločenim otrokom enega edinega kolena — Blagoslov svoj dodeli. Njej, ki jo čakamo — Blagoslovi, Oče nebeški, nas, otroke njene, že rojene in še ne priznane — Združi nas — Zedini nas — Reši nas hudega — Amen —«

Z desetnikom Ječmenico, dragoncem puntarjem in revolucionarjem, sem molil — In ko sem odprl oči, ni bilo več mrzle in vlažne megle nad razstreljeno volinjsko vasjo — Gorko sonce je sijalo raz visoko plavo nebo in v njegovih zlatih žarkih sem videl Njo — Daljino — Zaželeno — ki je prihajala — Videl sem prvič — Domovino...

Sprehajali smo konje po planjavi, rjavi in mrtvi. Tod in tam pobeljeni z mrazom, ki mu oslabele sonce ni moglo več doživeti.

»Kako je bilo, fanta? Sta se možko držala?« je vprašal desetnik Ječmenica.

»Kakor si rekel, Franjo, sinoči,« je odgovoril Pavošević.

»Ti?«

»Si morda dvomil o meni?«

»Nikoli! Hvala vama, brata! Drevi vama v hlevu povem imena tovarišev, ki so v četi naši!«

»Kaj nismo sami? Mi trije? Nas je več?«

Desetnik se je nasmehnil. »V obeh vodih, pehotnem in dragonskem, skoraj polovica! — Tiho! Lajtnant Strauss prihaja!« je rekel in pognal svojega Liska v dir...

Proti koncu druge polovice meseca novembra 1916. leta je v cenzurnem oddelku mestnega poveljstva infanterist Mojzes Zwiebel kontroliral pošto, kar se je bilo nabrlo za odpremo v zaledje. Pismo za pismo, karto za karto je prebiral. Prečrtal s črnilom zdaj tu, zdaj

tam prepovedan izraz ali zabranjen stavek. Zraven se jezil nad nerodno pisavo okornih soldaških rok. Preklinjal in zmerjal pamet ubijajoče delo. Udaril je cenzurni pečat na dopisnico, ki je ležala pred njim in jo odbrsknil na kup drugih že pregledanih pisem. Potem je oslinil levi palec in kazalec in posegel za novo karto. Pri čitanju mu je s cigaretne ogorka padel na pisanje utrinek pepela. Z malomarno potezo ga je obrisal s spodnjim robom desne dlani in — razširil zenice —

»Oho!« se mu je utrgalo iz ust. In je še enkrat močnejše podrsal po karti. »Kaj je to?« Sklonil je kratkovidne z očaji oborožene oči nad samo karto. Začudil se s še glasnejšim: »Oho!« Skočil do železne pečice. Zgrabil ščepec pepela. se vrnil k mizi, nasul ga na karto in razmazal. Tresoč se razburjeno po vsem telesu je s karto planil k oknu. »Der Schlag soll ihn treffen — Gott der Gerechte —« je momljal. — In čital. — Čital. — Dvakrat. — In še enkrat. — »Poglej vendar, Mojzes, kdo to piše? Komu? Kam? — Aha!« Mojzes Zwiebel se je odprtil ust zastrmel ven skozi okno, kjer je snežilo v debelih kosmih. — Nato se je zakrohotal. — Vsedel se za mizo — namočil pero in na polo papirja napisal

prijavo. V prigriz prijave je vložil dopisnico. Vse skupaj zalepil v rjavo kurteto. Napisal nanjo: »An das k. u. k. Infanterie-Divisions-Kommando Nr. 7, Feldpost 111.« In v gornjem levem oglu ovoja trikrat podčrtal opazko: »Streng reservat!«

Infanterist Mojzes Zwiebel je cenzurirano in necenzurirano pošto z mize stlačil v miznico in predal zaklenil. Oblekel je plašč, vzal čepico in naglih korakov zbežal iz izbe pa po sneženi gazi v plemiški dvorec sredi vasi, kjer so se nahajale pisarne divizijskega poveljstva —

Desetnika Dragotina Pavoševića so štirindvajset ur pozneje radi veleizdaje ustrelili v bukovju za ubogo volinjsko vasico Brany. Ker da je na skriven način poskušal obvestiti gotovo osebo v ozadju o položajih in stanju avstrijskih armad na severnem bojišču —

»Ena žrtev več!« sem govoril desetniku Franji zvečer na slami v hlevu.

»In v meri njihovih zločinov eden manje! Toliko hitreje bo Njiva obdelana in klasje zrelo!« je dejal Franjo z mračnim čelom in z bliski v očeh —

KONEC.

Movie

Povišanje poštnih pristojbin

Od 1. aprila naprej za pisma 2 din

Poštni minister je podpisal odlok, ki vsebuje spremembo obstoječih predpisov z naslednjimi poštnimi tarifi: 1. takse za navadna pisma: a) mestni promet za pisma do 20 gr 1.50 din, čez 20 gr je takša ista kakor v medmestnem prometu; b) taksa za medmestni promet za pisma do 20 gr 2 din, za pisma nad 20 do 50 gr 3 din, za pisma 50—250 g 4 din, za pisma 250—500 gr 6 din, za pisma 500—1000 gr 12 din, za pisma 1000—2000 gr 18 din. 2. Zaprite dopisnice: a) v mestnem prometu 1.50 din, b) v medmestnem prometu 2 din. 3. Taksa za knjižne oglase: za vsak primer do 10 gr 0.10 din, čez 10 gr za vsakega novila 100 gr ali pa dalje 0.50 din. 4. Takse za vročitev na pošti in dostava na dom za male pakete: za vsak mali paket, ki se vroči na pošti, 7 din, na

stanovanju pa 10 din. Te takse bo prejemnik plačeval v znakah na pošiljkah. 5. Takse za priporočena pisma: notranji promet za mestna in medmestna 5 din; mednarodni promet za Grčijo, Romunijo in Turčijo 5 din; za vse ostale države 6 din. 6. Takse za povratna pisma: pri predaji na pošto za mestni in medmestni promet 5 din, za mednarodni promet za Grčijo, Romunijo in Turčijo 5 din, za ostale države 5.50 din; po predaji pošiljke za mestni promet 6.50 din, medmestni 7 din. 7. Takse za spremembo naslova v notranjem prometu mestni in medmestni 7 din. 8. Takse za izplačevanje pooblastil (duplikat položnice) podaljšanju roka za izplačilo položnice mestni in medmestni promet 7 din, mednarodni za vse države 8 din. 9. Takse za duplikate in duplikatne

spremembe samo v notranjem prometu 7 din. Ta taksa se bo izplačevala v vseh primerih; kdor pošiljko izgubi plača 7 din. 10. Takse za čuvanje polnomočij: za vsako polnomočje za dobo 15 dni 5 din, za daljši čas 10 din. 11. Predplačila za poštne predale in torbe s ključem je plačati mesečno 20 din, za poštne predale s ključem mesečno 30 din. 12. Takse za poslovne papirje v notranjem prometu za 10 gr 2 din, preko 10 do 250 gr 2.50 din, preko 250 do 500 gr 3 din, 500 do 1000 gr 4.50 din, 1000 do 2000 gr 7.50 din. 13. Takse za obračunavanje carinskih dajatev: za vsak obračun carinske dajatve za pisane položnice dinar, za vsak obračun dajatve za pakete 2 din.

Povišanje velja od 1. aprila.

Navodila za prvo pomoč

V založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani je izšla knjiga »Prva pomoč« (pri nezgodah in nenadnih obolenjih), ki jo je napisal mestni fizik in šef-zdravnik reševalne postaje v Ljubljani g. dr. Mačv. Ficič Rus. Zanimivi in za naše ljudstvo nadvse potrebni priročnik je tako razumljivo pisan, da se ga lahko poslužuje laik prav tako kakor izobraženec. Zato je dosegla dr. Rusova knjiga že tretjo izdajo. Zadnja je izboljšana in pomnožena ter je ilustrirana s 56 podobami. Uvodoma pravi pisatelj, da je namen knjige, podati v

lahko razumljivi obliki navodila, kako boš svojemu bližnjemu v nesreči najbolje pomagal. Dodal je knjigi marsikaj, česar v prvih dveh izdajah ni, in je pri tem zlasti upošteval nesreče, ki jih prinaša s seboj vojna grozota. Uvod zaključuje dr. Rus s prepričanjem, da bo ta knjiga še bolj služila svojim namenom in da bo posredno preprečila marsikako zavračanje zdravljenja ali pa celo nesrečno smrt. Cena broširanemu izvodu je 30 din, vezanemu 36 din.

Otroški direndaj v Narodnem domu je uspel nad vse pričakovanje. Zelo peštra je bila slika naših malčkov, ki so bili v zelo lepih maskah. Dvorana je bila nabito polna. Vstopnina je bila malenkostna in namenjena za božičnico naših siromašnih otrok.

o Trboveljski Rdeči križ je imel te dni občni zbor. Grajati je treba pičlo udeležbo. Po zanimivih poročilih je bila izvoljena prejšnja uprava, na novo sta bili izvoljeni ga. Marja Šikovec kot podpredsednica in gđc. Dagmar Poznikova kot blagajničarka. Predsednik je spet g. Karl Omerza.

o Podivjanost. V neki ljubumerski gostilni je 18letni Stanko Kralj tako dolgo izžival, da jo je pošleno izkupil. Svojo objestnost je moral fant plačati z življenjem. Na dvorišču je napadel posestniškega sina Ivana Mesariča, ki sploh še ni bil v gostilni. Razvil se je pretep, v katerem je Kralj podlegel. Dobil je tako hud udarec po glavi, da je naslednjega dne v soboški

o Trbovlje. Nezgode in nesreče so v Trbovljah skoraj na dnevem redu. Tako se je te dni poškodoval v jami vzhodnega obrata rudar Jare Jože. Pri odkopavanju premoga mu je padel na glavo večji kos premoga ter ga občutno poškodoval. — Kobiljšek Franc od Sv. Urha se je pri podiranju dreves močno vsekali v desno nogo. — Gorkonda Mirko, zaposlen pri podjetju Dukič, se je poškodoval na nogi. Pri transportu vozilov, naloženih s premogom, je prišel z nogo mednje. Vse tri ponesrečence so pripeljali trboveljski reševalci v tukajšnjo bolnišnico. — Rudnik bo tudi to nedeljo zaradi obilice naročil obratoval na vseh obratovališčih v polnem obsegu. — »Amater« priredi veliko maskarado v nedeljo od 18. naprej v Delavskem domu. — Podmladek Rdečega križa na meščanski šoli je večeraj popoldne uprizoril v »Delavskem domu« »Peterčkove poslednje sanje«.

o Statistiko vseh Prekmurcev, ki žive v Zagrebu, namerava sestaviti zagrebško »Društvo Prekmurcev«. Ugotoviti hočejo njih število ter poklice, društvo bo podpiralo najsiromašnejše člane. V ta namen bodo prirejeni prosvetni in društveni sestanki.

o Nevarnem vlomilec za zapah. Smarješki orožniki so prijeli nevarnega vlomilca Alojzija Lovrenčiča iz Spodnjega Dupleka, ki je skupno z zloglasnim Sercem vlomil v Ferkoovo gostilno v Pesnici ter pri več posestnikih v Slov. goricah. Lovrenčič je v mariborski jetnišnici. Serca pa še iščejo.

Spomnite se CMD!

Danes premiera!
Najlepši film sezone!

Muzikalna umetnina, ki po vsej pravici zasluži največjo pohvalo in občudovanje!

WILLY FORST
v prekrasnem filmu

Opereta

Maria Holst, Dora Komar, Paul Hörbiger, Leo Slezak

Sodeluje orkester, zbor in balet dunajske drž. opere

KINO UNION
Telefon 22-21

VSA NAKAZILA IN VSE DOPISE ZARADI NAROČNINE NAJ DOPISNIKI POŠILJAJO UPRAVI »VEČERNIKA« TOČNO Z NASLOVOM PRAVEGA NAROČNIKA, NE PA Z NASLOVOM KOGA DRUGEGA, KER SICER LAHKO NASTANEJO PRI VPISOVANJU NETOČNOSTI IN PRI POŠILJANJU LISTA NELJUBE POMOTE.

o Učiteljsko slovenjebistriškega okraja je imelo v zadnjem času dve zborovanji v svrhu izpopolnitve svoje izobrazbe. Pri zadnjem sestanku je imela vzoren nastop gđc. Angela Budja, zanimiva razprava, ki jo je vodil okr. šolski nadzornik g. Leo Cepuder, je razjasnila marsikateri vzgojni problem. Končno je g. Cepuder na podlagi izkušenj ob priliki nadzorovanja podal učiteljsvu dragocena navodila ter pobude glede šolskega pouka.

o Občina Zagorje bo dobila 2 vagona krompirja, interesi naj se zglasijo v občinskem uradu. Pretekli teden je občina razdelila na žel. postaji 2 vagona koruze.

Ljubljana

POSEBEN TEČAJ ZA SKAVTE je bil prirejen na Banovinski šoli za protiletalsko zaščito. Trajal je štiri tedne in so se ga udeležili člani in članice (roverji in stanarice) vseh treh ljubljanskih stegov: Zmajevega stega, stega kraljice Alenčice, Zlatorogovega stega ter župnih klubov. Na tečaju so predavali od banovinskega zaščitnega odseka šef tega odseka banski svetnik dr. Ogrin in banski inspektor inž. Nučič ter inž. Brčić od kemičnega instituta, univerze. Tečajniki so napravili pismene in ustmene izpite in prejeli spričevala. Na zaključku tečaja je predsednik izpraševalne komisije dr. Ogrin izrekel skavtom pohvalo in priznanje za njihovo vnemo in disciplino, za tečajnike in v imenu Dravske skavtske župe pa se je pomočnik župnega starešine br. Knaflič zahvalil gg. predavateljem za njihov trud, posebej pa še banski upravi, da je omogočila ta tečaj, ki je dal skavtom priliko, dodobra se seznaniti z nalogami obrambne službe, da bodo tudi tukaj na poziv vsi na mestu s skavtskim geslom: vedno pripravljeni! — Na banovinski šoli hosta zdaj še dva nadaljnja tečaja: za skavte srednješolce in za planinke srednješolke.

o V sporu med Trboveljsko premogokopno družbo in rudarji se je tudi drugo poravnalno postopanje končalo brez uspeha. TPD je odklonila zahteve delavstva po novih kategorijskih mezdah, ki bi bile v skladu z današnjo draginjo. Odklonila je tudi ponovno zaposlitev v letu 1939 odpuščenih delavcev. Strokovne organizacije se pa sklicujejo na to, da se nanašajo zahteve delavstva le na tiste točke, ki spadajo v okvir obstoječe kolektivne pogodbe in so torej popolnoma upravičene. Zdaj bo ta sporna zadeva predložena banskemu razsodišču.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION. Tel. 22-21. Najnovejši film »Willyja Forsta« »Opereta«. (Danes premiera.)

KINO MATICA. Tel. 22-41. Francoski film »Julij prične življenje«. (Danes premiera.)

KINO SLOGA. Tel. 27-30. Film iz španske državljanske vojne »Dve fronti«. Danes premiera.

Plodna zemlja se izpreminja v peščene jame

V bosanski vasi Rotimlje in v okoliških vaseh opazujejo v zadnjem času nenavadni prirodni pojav, da na posestvih nekaterih kmetov izgineja zemlja, pod njo pa nastajajo peščene jame. V največjem obsegu je nastopil ta pojav v Dretelju, kjer so izgubili na ta način okoli 1 kv. kilometer obdelane zemlje. Inženiri strokovnjaki so ugotovili, da je vzrok temu pojavu v tem, ker velike množine vode niso mogle pravočasno odteči.

ZALOSTEN KONEC BOLNEGA MOŽA

V Pernicah nad Muto je na tragičen način končal 48 letni prevžitkar Andrej Kučec, ki je že dalje časa neozdravljivo bolehal. To je moža tako potrla, da si je v hipni duševni zmedenosti prerezal vrat in razparal trebuh. Nesrečnež je bil na mestu mrtve.

OROŽNIKI PRISLI NA POKOPALIŠČE PO KRSTO

V Drmnu pri Požarevcih je nagle smrti umrla žena vaskega bogataša Draginja Milenkovičeva. Nihče ni niti malo dvomil v njeno naravno smrt in že so se zbrali pogrebci, da se poslovo od ljubljene žene. S krsto so bili že na pokopališču in duhovnik je opravil zadnje pogrebne molitve. Takrat pa so prihiteli na pokopališče orožniki, ki so pogreb ustavili in dali krsto s pokojnico odnesti v mrtvašnico. Zvedeli so namreč, da njen mož ni najlepše ravnal z njo. Sodna komisija je na podlagi raztelesenja ugotovila, da je Draginja umrla zaradi hudih telesnih poškodb. Nato so moža zaprli. Njegovo ženo pa pokopali.

o Zalosten dogodek v Bohinju. V nekem bohinjskem hotelu je v soboto pozno zvečer ustrelil ljubljanski zasebni uradnik 33 letni Stane Gabrijel svojo izvoljenko 22 letno posestniško hčerko Marijo iz Šiške. Nato je Gabrijel še s sebi pognal kroglo v glavo in prsi. Mladenka je bila pri pričetku, Gabrijel pa se bori s smrtjo v ljubljanski bolnišnici.

Celje

o Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek 1. marca od 8. do 12. predpoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ul. 8, pritličje, levo.

o Ljudsko vseučilišče. Drevi ob 20. bo predaval g. Tugomer Prekoršek o »Moderni vojni«. Predavanje bo spremljalo okoli 150 skiptičnih slik.

o Legija koroških borcev, krajevna organizacija v Celju, vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki bo v nedeljo, 2. marca ob 9. v hotelu »Evropa«.

o Iz prehranjevalnega urada. Nakaznice za moko in kruh, izstavljene za februar, veljajo še v tem mesecu. Glave nakaznic oddajte takoj trgovcu, pri katerem si marca želite nabaviti moko, da boste pravočasno prejeli nove nakaznice. — Uradne ure v prehranjevalnem uradu so do nadaljnjega za štranke in trgovce od 8. do 12. dop.

o Za zimsko pomoč so nabrali v Celju v denarju 360.634 din. v blagu pa 48.000 din, skupaj torej 408.634 din. Mestni socialni oddelek je doslej razdelil med najpotrebnejše za 30.000 din gotovine in blaga. Vse javne in šolske kuhinje v Celju dobe za enkrat na račun po 3000 din. Šolski zavodi, humanitarna društva ter javne in šolske kuhinje naj takoj sporočijo socialnemu odboru na mestnem poglavarstvu seznam potrebne potrebnih. Socialni oddelek bo proučil te podatke, nakar bo imel odbor za zimsko pomoč sejo. Po seji se bo pričelo ponovno razdeljevanje blaga med reveže.

o »Barbara Celjska« je naslov novemu romanu, ki bo v soboto prišel izhajati v »Večerniku«. Ker bo ta roman posebno zanimal Celjane, naročite list takoj v upravi v Celju, Prešernova ulica 3.

o Male oglase oddajte v upravi »Večernika« v Celju, Prešernova ul. 3.

Ptuj

o V bolnišnici je preminul Dragotin Mohinski, znani klepar od Sv. Vida pri Ptuj. **o Pustni orači** so pridno orali po plujskem polju. Kljub izrednim časom so se orači izkazali v vsej okolici Sv. Vida pri Ptuj, posebno pa še pri Sv. Marku niže Ptuja, kjer so nekaj skupin celo filmali.

o Očhor za zimsko pomoč v Ptuj je v tednu zimsko pomoči nabral v gotovini 21 lisov 253 din, v nakaznicah za živila pa za 1600 din vrednosti.

o Pri žaganju s cirkularko se je ponesrečil Jakob Struel iz Budine.

o Kino Royal predvaja danes in jutri »Ona je moja«.

Zanimivosti

Leon Blum piše politične spomine

Zelo je zaskrbljen zaradi svojega sina, ki je v Nemčiji v ujetništvu

Kakor Eduard Daladier tako si tudi Leon Blum ne žene preveč k srcu — tako piše švicarsko časopisje — bližnjega političnega procesa. Nekdanji franco-

ski ministrski predsednik in politik je že precej v letih, saj se mu niti ne ljubi hoditi na izprehode po parku dvorca Bourasol, das ima za to posebno dovoljenje. Večino dneva prebije za svojo pi-

Pri optiku

— Čitajte, prosim!
— E!
— Zares, slabe oči imate, to je vendar B!

MILAN KAJC:

Od šibe do konja

„Nekaj nenavadnega se je godilo globoko pod nami, v dolini,“ je dejal Ivan Šumenjak in zamežikal v cigaretni dim.

Nato se je znova pogreznil v spomine...

„Ljudi in konjev, voz, topov in strojne je bilo vedno več, zato sem poslal Stefana poizvedovat, kdo je poveljnik bližajoče se armade in kam je namenjena. Fant se je vrnil z odgovorom: Vsak je poveljnik sam sebi, namenjeni pa so domovi! Že dobro, sem mirno odgovoril začudenemu slugi.

Nikar ne misli, mladi tovariš, da ne ljubim svojega doma, domovine, ker se mi ni mudilo s fronte, krhajoče se avstrijsko-italijanske gorske fronte v letu osemnajstem: v skrbih sem bil radi žene in petero otrok — za beg, izdajstvo pa so me čakale vislice. Toda narednik, bil je neki Dunajčan, in Stefan sta me sčasoma tolikaj omehčala, da sem se šel javiti na komando, kjer sem bil dodeljen koloni za tren.

Z zalogo moke, mesa, masti, sladkorja, tobaka sem se odpravil na križišče zunaj mesta, kjer naj bi s kuharji tešili lačno, razkrajajočo se armado. Na večer, ko sem se namenil na kratek sprehod — mesto rdeče sončne krogle sem videl v duhu ogromno poročilo gnjati — pa me je dohitel Stefan ves zaskrbljen: Gospod podporočnik, vrnite se, vse nam bodo izropali! Ti vsaj ne bo treba kuhati, sem mu odvrnil vdano, potem ko sem bil klavarna priča izropanju naših zalog.

Spal sem to noč — bila je mrzla novembra noč — v nekem gradu in baldahin nad premehko posteljo mi je pravil, da sem nekje nad oblaki. A ni se še prav zdanilo, ko me je zdrnilo brnenje avta in je nekdo potkal na vrata. Moj Bog, moj Bog, je tarnal vstopivši, star general. Kaj se je zgodilo, ekselencia, sem vzkliknil in skočil iz postelje. Pred vsem te prosim za sobo, je odvrnil zbežani stari, ki sem se mu moral umakniti pred duri, kjer mi je začel Stefan očitati: Kaj vam nisem rekel, naj beživa, ko je vsa- ga konec!

Zaradi smo, kakor se pravi, zagvozili svoja pleča v gnečo in zaneslo nas je do železniškega tira, po katerem je lezel vlak počasneje od nas. Čez okna

salno mizo. Nепrestano piše in piše, pa spet čita in čita. Blum je znan, da igraje in z lahkoto neverjetno naglo prebira tudi najtežja znanstvena dela. V nekaj tednih je prečital vse knjige, ki so jih imeli v knjižnici dvorca Bourasol, kjer se nahaja v preiskovalnem zaporu oz. nekakem ujetništvu. Ko je prečital vse knjige dvorske knjižnice, so prišle na vrsto knjige, ki so mu jih prinašali iz Rima. Danes pa v tem malem in tihem francoskem mestu ni več mogoče najti knjige, ki bi je Leon Blum že ne bil prečital.

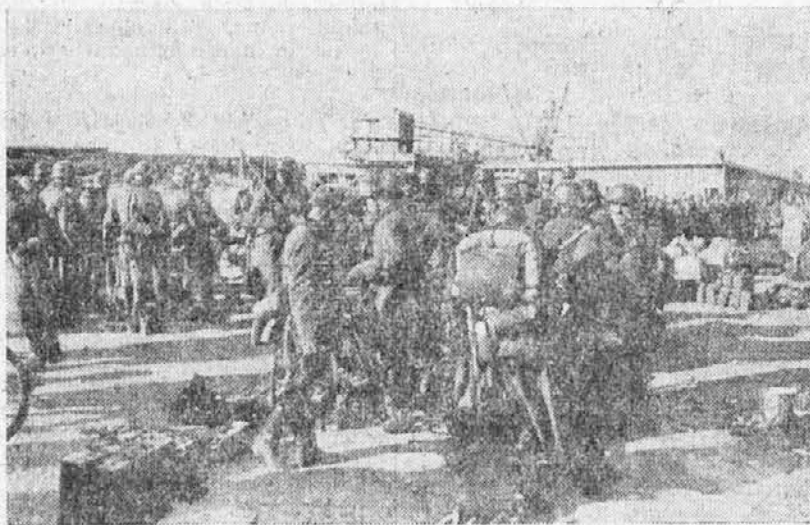
Z veliko vneto se je lotil pisanja svojih političnih spominov, ki jih namerava v doglednem času izdati v nekaj knjigah. S pisanjem spominov je pričel še prej, predno je prišel v internacijo. Zdaj dela

zelo intenzivno, ker bi rad končal s spomini še pred pričetkom političnega procesa.

Zelo pogosto sprejema svojega odvetnika. Ure in ure sedita v sobi ter se pogovarjata, včasih se spoprimeta v burnih debatah o političnem položaju ter zlasti o politični krivdi zaradi francoskega poraza.

Najbolj ga skrbi usoda njegovega sina, ki je kot francoski vojak prišel v ujetništvo in se še vedno nahaja v nekem ujetniškem taborišču v Nemčiji. Če le nekaj dni ne dobi vesti od svojega sina postane izredno potr in molčeč ter nervozen. Takrat navadno nič ne dela, ampak ves dan zamišljeno koraka po sobi ne da bi se dotaknil jedi.

Nemške čete na letališču ob Kanalu

Specialist za žabje bolezni

Z ZDRAVLJENJEM ŽAB SLUŽI MILIJONE V DOLARJIH

V kalifornijskem mestu San Nicolas živi živinozdravnik dr. Claude, ki se je specializiral na zdravljenje žab. Dr. Claude je bil prvotno neznan živinozdravnik, brez slave in težkih dolarjev. Nekega dne pa se je oglasila pri njem večkratna milijonarka Mrs. Morgan ter mu prinesla svojo ljubljeno žabo, ki se je

zbodla v oko. Dr. Clauden je uspelo, da je s spretno operacijo rešil žabi vid. Mrs. Morganova pa je poskrbela, da se je njegovo ime v zvezi z žabjo operacijo razširilo po vsej Ameriki. Poslej se dr. Claude ni več mogel rešiti ljubiteljev žab. Dan za dnem je dobival žabje bolnike v zdravljenje. Mož se je slednjič odločil, da postavi »žabjo kliniko«. Danes je milijonar, kajti ameriški gojitelji in ljubitelji žab verjetno ne spadajo med revne sloje, kar je menda dr. Claude primerno upošteval pri svojih ordinacijah.

20 let pre ežala v pos'elji

ZGODBA O TRMASTI IN NEPOPUSTLJIVI TAŠČI

Danski listi poročajo, da je v nekem mestu umrla 82 letna starka, ki je zadnjih 20 let svojega življenja preležala v postelji. Pred 20 leti se je namreč njen sin poročil proti njeni volji. Svoje glava žena, ki bržčas ni imela razumevanja za življenjsko srečo svojega sina, je na dan poroke izjavila, da bo legla v posteljo, ki jo bo zapustila šele takrat, ko bo zapustila njeno hišo nevšečna snaha. Mladi

Cesar prije cesarja

Cesar Jožef II. je najraje potoval incognito, tudi takrat, ko je potoval z velikim spremstvom. Nekoč je prišel z velikim spremstvom v večje mesto ter se nastanil v najodličnejšem hotelu. Čim je stopil v svojo sobo, se je jel briti.

Kmalu nato je vstopila tudi hoteljarka, da bi povprašala gosta po željah. V sobi dozdevnega dvornega služabnika je prav vse pregledala ter slednjič rado vedno vprašala:

— Oprostite, vaša milost, ali vi tudi spadate k dvoru. Ali vas smem vprašati, kakšno službo opravljate pri cesarju?

— Ah, nič kaj prida. — Ji mirno odgovori cesar, — od časa do časa obričem cesarja.

„Babilonski stolp“ v Ženevi

V Ženevi so pričeli imenovati tamošnjo univerzo za »Babilonski stolp«. Na ženevski univerzi, ki je bila ustanovljena leta 1559, je bilo vedno precej slušateljev, toda še nikoli toliko kot letošnje leto. Mnogi visokošolci so radi vojni razmer zapustili univerze v državah, ki so v vojnem stanju, ter so se vpisali na ženevsko univerzo. Število maternih jezikov slušateljev ženevske univerze znaša, kot piše švicarsko časopisje, nič manj kot 40. Ta številka pa že opravičuje ženevsko univerzo, tako ljudumušno pripominjajo listi, do naslova »Babilonski stolp«.

16 nemških policajev utonilo

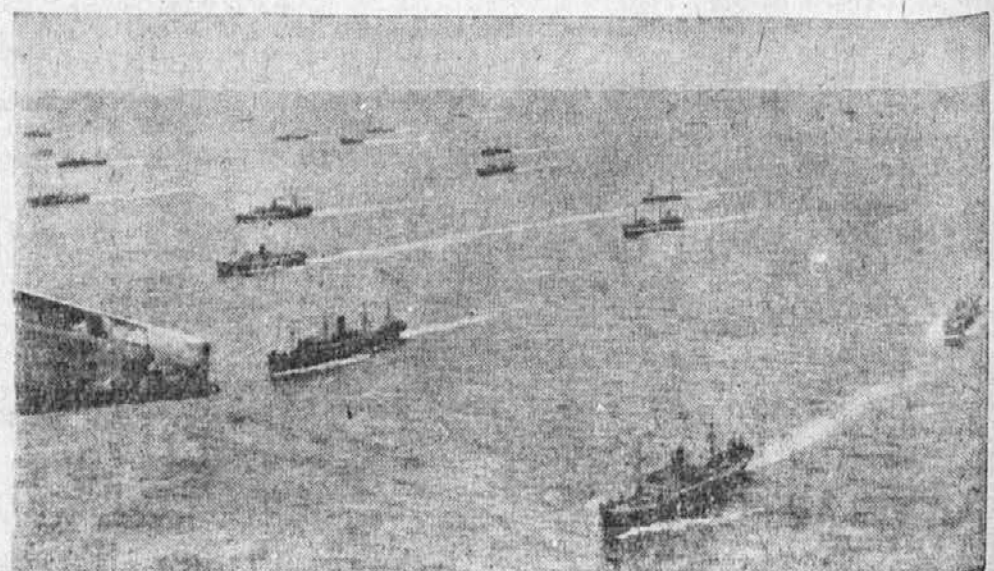
Iz Prage poročajo, da se je v noči od 16. na 17. t. m. primerila na cesti blizu Zlina težka nesreča. Z avtomobilom se je peljala večja skupina nemških policajev. Na cesti pred Zlinom so iz neznanega razloga odpovedale zavore ter je avto treščil v naraslo reko, pri čemer je utonilo 16 policajev.

Petkrat na smrt obsojen

V neki vasi v okolici Znojma na Češko-Moravskem je neki Jožef Rupp temeljito izkoriščal zatemnitev za tatinske podvige in razbojniške napade. Ko je slednjič padel v roke policiji, je bil obtožen ter ga je sodišče obsodilo radi številnih zločinov na petkratno smrtno obsodbo, mimo tega še na 6 let ječe in trajno izgubo drž. pravic.

Moč je v denarju, kar želim, to z njim storim. — V. M. Garšin.

Angleški konvoj na Atlantskem oceanu

(Konec jutri)

Maribor

Eno uro v družbi Willyja Forsta in njegove žene

Mariborčani so filmskega zvezdnika oblegali za avtograme

Včeraj je imel Maribor filmsko senzacijo: prihod slavnega filmskega igralca in režiserja Willyja Forsta in njegove soproge Melanie. To je bila tiha, zato pa tembolj pristrčna svečanost za številne oboževalce najboljšega nemškega filmskega ustvaritelja in kralja operete. — Willy Forst je prišel v Jugoslavijo, da prisostvuje svečani premieri svojega najnovejšega in najboljšega filma »Opereta« v Beogradu in Zagrebu, dočim se premiere v Ljubljani zaradi kratko odmerjenega časa bivanja pri nas ne bo mogel udeležiti.

Četrty intervju

Maribor ima kot obmejno mesto to srečo, da lahko večkrat pozdravi v svoji sredi odlične predstavnike filmske umetnosti, ki kaj radi prihajajo v Jugoslavijo zaradi naše gostoljubnosti in privolnih krasot. Doslej sem imel pričko govoriti s štirimi slavnimi filmskimi igralci in igralkami: s Paulom Hörbigerjem, Magdo Schneiderjevo, Mariko Röckovo in včeraj z Willyjem Forstom. Dobro se še spominjam lanskega reporterkega lova za Johannesom Heestersom, Mariko Röckovo in grofom Kerstenbrokom, ki so se za nekaj kratkih uric ustavili v Mariboru, ko so se peljali v Dalmacijo na snemanje filma »Gasparone«. Čeprav je filmski podjetnik g. Guštin včeraj poudaril, da so pravkar omenjeni igralci čisto neopaženo prišli v Maribor in da ni imel noben novinar prilike za njih govoriti, sem vendar imel to srečo, da sem bil predstavljen zvezdnici Röckovi in dobil nekaj podatkov o filmu »Gasparone«, vendar so vsi želeli ohraniti svoj incognito. Reči moram, da so filmski zvezdniki in zvezdnice zelo prijazne in niso tako molčeče kakor diplomati ter politiki, kar je seveda popolnoma razumljivo, saj je reklama njihov uspeh.

Vožnja z Willyjem Forstom do Maribora

Ker sem vedel, da bodo slavnega igralca in režiserja v Mariboru oblegali številni častilci in oficialni predstavniki naše kinematografije, sem se odpeljal Forstu do meje naproti. Imel pa sem smolo. Vozil sem se z istim brzovlakom, nisem pa nikakor mogel priti v stik z igralcem, da bi ga poprosil za razgovor. Šele v Mariboru sem ga videl in se pridružil ostalim, ki so se zbrali k sprejemu.

Vedno nasmejani Forst in šarmantna žena

sta prijazno odzdravljala ljubiteljem Forstovih filmov in predstavnikom oblasti ter mariborskih kinopodjetij. Gospa Melanie Forstova je prejela krasen šopek rdečih nageljnov z jugoslovansko trobojnico, nakar sta tukajšnja kinopodjetnika gg. Guštin in Valjak predstavila igralca, njegovo soprogo in režiserja. Dwellla predstavnikom ter časnikarjem. Ker ima brzovlak v Mariboru daljši postanek, se je družba odpeljala v mesto.

Willy Forst v obeh kinematografih

Po mestu se je hitro razširila vest o Forstovem prihodu. V obeh kinematografih se je zbralo mnogo ljudi, večinoma vnetih oboževalk simpatičnega Willyja Forsta. V kinu Esplanade je filmskega zvezdnika ponovno pozdravil lastnik g. Valjak ter mu želel dobrodošlico v Jugoslaviji. Forst si je ogledal kinoprostore ter se zelo laskavo izrazil o njih. Prav tako je bil pristrčno sprejet v Grajskem kinu, kjer je bil oficialen pozdrav šarmantnega Forsta, njegove žene in sodelavca Dwellla. Tudi o tem kinu je bil poln hvale, saj je celo v Nemčiji malo tako modernih kinodvoran. vsaj tako je dejal slavný predstavnik nemške filmske umetnosti.

Obleganje zbiralec avtogramov

Odlični filmski gostje niso imeli niti

toliko časa, da bi se po daljši vožnji nekoliko odpočili in okrepčali. Kar med zakusko so Forsta oblegali številni zbiraleci avtogramov, ki so bodisi sami bodisi potom Forstovih novih znancev prosili za avtograme Forsta, njegove žene in režiserja Dwellla. V pol ure je podpisal Forst več kakor 200 razglednic, spominskih knjig in drugih kart ter s tem razveselil marsikatero mlado damico in skrivno oboževalko Belamija. Nekatere so bile celo tako korajžne, da so mu hitele pripovedovati, kako jim ugajajo njegovi filmi, seveda najbolj film »Belami«, v katerem je Forst neodoljiv osvojevalec lepih žen. Zanimivo je, da je dal filmski zvezdnik toliko avtogramov, da se je izpraznilo njegovo nalivno pero, kar ga je vsaj za nekaj časa rešilo pred bojovitim oboževalkami.

Forstova izjava za »Večernik«

Willy Forst se je zahvalil za pozornost, ki mu jo je izkazal »Večernik« v zadnji filmski rubriki, o čemer je bil že poučen in mi je veselo pokazal izvod našega lista, ki ga je takoj po prihodu kupil na kolodvoru in ga izročil svojemu režiserju Dwelllu, da ga spravi v njegovem dragocenem arhivu. Nato se je razvil med nama pristrčen razgovor. Forst je bil že večkrat v Jugoslaviji. Prvič kot 12letni deček, zadnjič pa leta 1931, ko je snemal v okolici Sarajeva in Splita svoj film »Arkadijski princ« ter prisostvoval v Sarajevu premieri svojega filma »Peter Voss, milijonski tat«. Že kot nedorasel pobič je vedel Forst mnogo o lepota naših krajev, saj mu je o njih pripovedoval njegov stric, ki je bil med svetovno vojno častnik v Jablanici. Čital je pisma svojega strica o Jugoslaviji, gledal slike in albume ter tako vzljubil naše krajeve lepote, da se je kasneje kot filmski igralec in režiser odločil snemati več filmov v naših krajih. To je doslej tudi storil in je zatrjeval, da ima v načrtu še več snemanj v Jugoslaviji, ker ve, da naši ljudje znajo ceniti njegove mojstrske filmske ustvaritve. Forst mi je posebej naročil, naj v »Večerniku« napišem pristrčne pozdrave vsem slovenskim kinoobiskovalcem, zlasti pa mariborskim, izrazim naj njegovo zahvalo za nepričakovano toplej sprejem na pragu Jugoslavije in ga opravičim, če morda ni ustregel vsem številnim mladim oboževalkam, ker ni mogel vsake posebej počastiti z razgovorom, sliko in avtogramom.

Forstovi načrti pri filmu

Mnogo jih ima. Vendar obžaluje, da je prišlo do vojne, ki je težko prizadela tudi filmsko ustvarjanje. V načrtu ima ogromno delo, film o Mariji Tereziji s Paulo Wesselyjevo v naravnih barvah. Vendar pa je moral uresničenje tega načrta odložiti, ker ni strojev in aparatov za barvno snemanje tega filma, vsaj takšnega snemanja, kakršnega si on želi, ker bo ta film nekaj povsem novega na polju barvnega filma. Sicer pa Forst nikoli ne dela načrtov za prihodnost. Filmi so odvisni od njegovih trenutnih domislekov in razpoloženja. Pravi, da ima takšen izjemni položaj, da si lahko sam izbira filme in vloge, zato dela vsak film z veseljem in doživljem. O vseh svojih filmih sodi, da so enako dobri.

Forst je tudi novinar

Zelo rad se Forst pogovarja o časnikarstvu. Zaupal mi je, da je strasten novinar-amater, le žal, da mu čas ne dopušča večjega časnikarskega udejstvovanja. V nemške liste piše mnogo reportaž in člankov in čitatelji niti

ne vedo, da so Forstovi. Iz ljubezni do časnikarstva se je Forst odločil tudi za snemanje svojega velikega filma »Belami«, ki je čisto časnikarski in v katerem igra Forst skrajna navadnega reporterja, kasneje pa vodilnega političnega časnikarja, ki se vprav zaradi novinarstva povzpne do prvega državnika. Forst je tudi velik prijatelj časnikarjev in porabi marsikatero urico prostega časa za razgovor v njihovi družbi. Tudi njegova desna roka R. H. Düwell je vodilen nemški časnikar, urednik in dramaturg ter vodja organizacije tujih novinarjev v Nemčiji in radijske službe za tujino. Seveda igra vodilno vlogo tudi pri Tobis filmu.

Willy Forst zna biti dobre volje

Po zakuski v foyeru Grajskega kina sta postala Willy Forst in njegova žena Melanie ob šumečem šampanjcu zelo razigrana. Zlasti Forst je postal židane volje in je z iskrenimi pogledi osrečil marsikatero mlado Mariborčanko, ki so se zbrale okoli omizja. Stopil je k reklamni izložbi pri kinoblagajni in napisal na lepak svojega filma »Opereta«, ki ga bodo 11. marca predvajali tudi v Mariboru, pozdrave lepim Mariborčankam.

Časnikar Tedi intervjuja Forstovo gospo

Dočim so se drugi časnikarji vrstili pri razgovoru s Forstom, se je naš novinarski tovariš Tedi odločil za daljši intervju z dražestno gospo Forstovo. Razgovor je moral biti zelo razigran, ker ga je večkrat prekinil zvonček smeh. Tedi je najbolj zanimalo gospejino mnenje o Forstovem »Belamiju«, ki bi lahko zbudil pri njej upravičeno ljubosumje. Gospa Forstova mu je odgovorila, da se ji močev »Belami« ne zdi niti slab niti dober, pač pa zelo lahkomisljen. Razgovor je zaključil s Forstovimi besedami v »Belamiju«: »Milostiva, bili ste moje najlepše doživetje.«

Düwell o novem Forstovem filmu

Nato sem pričel razgovor z režiserjem in časnikarjem Dwelllom, najboljšim poznavalcem Forstove filmske umetnosti. Poudarjal je, da je Forstov najnovejši film »Opereta« renesansa glasbenega filma, česar svet doslej sploh še ni doživel. Forst prikazuje v njej kot glavni igralce tragično vlogo največjega ustvaritelja dunajske operete Franza Jaunerja. Straussove in Suppejeve melodije so prišle do popolne veljave. Ta film je prav za prav mednarodnega pomena, ker govori jezik tega filma vsem narodom, saj so problemi srca pri vseh narodih isti.

Pristrčno slovo

Vse prehitro je potekla ura obiska W. Forsta v Mariboru. Tik pred odhodom vlaka se je pripeljala družba na kolodvor, kjer so ljudje priredili Forstu pristrčne ovacije. K slovesu je prišel tudi mariborski nemški konzul Paulick s soprogo. Še tik pred odhodom vlaka sta morala Forst in njegova soproga dati več avtogramov, zadnji avtogram s sliko pa je dobila mala mariborska »filmska diva« Dušica Sekulova, hčerka mariborskega zdravnika dr. Sekule. Fotoreporterji so napravili pri vlaku nekaj posnetkov, ki bodo brajen spomin na prvo Forstovo krajše bivanje v Mariboru. —ig.

m Odbor Francoskega krožka vabi vse člane društva na prijateljski sestanek v soboto, 1. marca, ob 20. v Krekovi ul. št. 14-par., levo.

m V Materinskem tečaju bo drevi predavatelj Pavle Hočvarjeve »Vzajajmo socialni čute«.

Kje se dobijo živilske nakaznice

Med uradnimi urami od 8.—12. ter od 14.—17. se bodo jutri razdeljevale živilske nakaznice v 7 rajonskih razdeliščih za sledeče ulice:

Razdelišče I (dekl. ljud. šola v Miklošičevi): Ulica 10. oktobra, Usnjarska, Vojašniška, Vojašniški trg, Volkmerjev prehod, Žički prehod, Židovska ulica.

Razdelišče II (dekl. ljud. šola IV., vhod iz Razlagove): Grajski trg, Grajska, Jugoslovanski trg, Trg svobode, Vetrinjska, Vrazova, Ulica kneza Koclja.

Razdelišče III (dekl. ljud. šola III., Razlagova): Trstenjakova, Čafova, Kersnikova, Kopitarjeva, Maistrova, Zrinjskega trg, Razlagova ulica.

Razdelišče IV (deška ljud. šola IV., Gosposvetska): Koroška cesta.

Razdelišče V (dekl. ljud. šola II., Zolgerjeva): Frankopanova, Jezdarska ulica.

Razdelišče VI (deška ljud. šola III., Ruška cesta): Levstikova, Linhartova, Hočka, Magdalenski trg, Žitna, Malgajeva, Marmontova, Železničarska, Ljubljanska ulica.

Razdelišče VII (telovadnica šole na Ruški cesti): Stritarjeva, Studenska, Taborska, Teslova, Poštelska, Tvrniška ulica.

IZJEMNE VOZNE Z MOTORNI MI VOZILI

Predstojništvo mestne policije obvešča lastnike motornih vozil, da je kr. banska uprava veljavnost dovolil za izjemne vožnje z motornimi vozili, ki je bila podaljšana že do konca februarja, spet podaljšala do konca marca 1941.

m Sokol Maribor I obvešča članstvo, da bo začetek občnega zbora 1. marca že ob pol 20. m. Lovsko društvo v Mariboru vabi vse lovce in prijatelje strelskega sporta na sobno streljanje, ki je vsak zvečer od 20. dalje v kletnih prostorih Narodnega doma. Lovci, skrbite za lovski pomladek.

* Poročila sta se gđ. Curk Ana in g. Cadež Vinko. Mlademu paru obilo sreče!

* Dospeli so novi modni časopisi (žurnali) in revije za spomlad in poletje, v veliki izbiri dobite v TISKOVNI DRUŽBI, Cankarjeva ulica 1.

* Kupim zlato po najvišji dnevni ceni. O. Kiffmann, Aleksandrova c. 11.

* Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, »BATA«, Maribor.

Državna razr. loterija

GLAVNO ŽREBANJE RAZREDNE LOTERIJE

Din 200.000.—:	69922
Din 40.000.—:	91096
Din 30.000.—:	90007
Din 20.000.—:	59246
Din 16.000.—:	18507 85174
Din 12.000.—:	2057 40289 71182 78956
Din 10.000.—:	22124 37901 40936 86740
	88630 89852 91818

Din 8000.—:

33060 43719 45008 83041 90208 95605

Din 6000.—:

14198 25708 30216 35719 52178 53621 56260

58769 65484 65942 81865 84751 86168

Din 5000.—:

4727 15095 18284 21737 31196 45842 55073

60377 64663 69165 70480 77124 89996 93877

Din 4000.—:

1906 7536 11593 14341 17251 18291 19771

20366 23303 27674 28263 30946 32693 33891

40347 41015 43721 44658 44311 46814 50491

70815 72323 75119 78524 80451 84623 86251

91841 92625 96004 99232

12. dan glavnega žrebanja.

(Brez jamstva.)

Nadalje je bilo izžrebanih še veliko število dobitkov po din 1000.—.

Vsi oni, ki so zadeli dobitke v naši kolekturi, naj predložijo srečke takoj v izplačilo. — Nove srečke so še na razpolago.

Bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25 (tel. 20-97)

m Nočno lekarniško službo postavlja vršil. od 22. do vključno 28. februarja Kraljeva dvorna lekarna pri sv. Arehu, Glavni trg št. 20, tel. 20-05 ter Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Narodno gledališče

Cetrtek, 27. febr., ob 20.: »Caričine Amazonke«. Red C.

Petek, 28. febr.: zaprto.

Sobota, 1. marca, ob 20.: »Caričine Amazonke«. Red B.

Kino v Mariboru

* ESPLANADE KINO. Do vključno petka dunajski film »Triumf pravice«. Otta Tressler, Oskar Sima.

* GRAJSKI KINO. Danes zadnjič »Brodarji na sinji Donavi«. Od petka dalje »Brez okovja« Olga Čehova.

* UNION KINO. Do četrta »Črna ekstaza«. Velika senzacija iz notranjosti Afrike. Film v našem jeziku.

VOKALNI KONCERT

GLASBENE MATICE

Predprodaja vstopnic v knjigarni Koren, Gosposka ul., tel. 29-41.

v sredo 5. marca 1941
ob 20. uri v
Sokolskem domu

Preureditev vremenske hišice

Na iniciativo mestnega turističnega odbora se te dni preureja vremenska hišica na Slomškovem trgu po vseh pravih vremenoslovja in z opremo vseh modernih naprav. Obnovljena bo celotna aparatura, po že izdelanem načrtu se bodo namestili sledeči aparati in naprave: termo-, baro- in higrograf za tedensko registriranje z razlago prognoze vremena, minimalni in maksimalni termometer, veliki aneroid (tlakometer), higrometer (vlagomer), geografski in klimatski podatki Maribora, načrt Maribora in okolice, vremenska poročila itd. Zavod za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani je podal svoje strokovno mnenje. Dela izvršujeta tvrdki Bureš in Škrinjar. Zaradi današnjih težkih prilik se je dobava aparatov iz inozemstva nekoliko zavlekla. Mestni turistični urad je prevzel preureditev in obnovo naše vremenske hišice. Ki jo bo vzdrževal in imel v svojem varstvu.

ZIVILSKE NAKAZNICE ZA STUDENCE

Občinski preskrbovalni urad Studenci pri Mariboru naznanja svojim občanom, da se bodo delile živilske nakaznice za mesec marec v nedeljo 2. marca 1941, od 7 do 18. v deški ljudski šoli.

Nove živilske nakaznice se bodo izdajale le proti predložitvi pravilno izpolnjenih glav prejšnjih nakaznic. Kdor je izgubil glavno nakaznico, naj se oglasi 1. marca t. l. ob 16. v občinski pisarni.

Občinstvo se opozarja, da po možnosti dvignejo vsi določenega dne živilske nakaznice.

in kuharske razstave in slaničeve pojedine so priredili včeraj hotel »Orel«, »Velika kavarna«, »Grujska klet« in g. Racič.

in Staro-katoliška cerkevna občina bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo, 2. marca, takoj po službi božji v mali dvorani Narodnega doma. Služba božja se bo pričela ob 9. občni zbor pa ob 10.

in Planinski filmski večer, v okviru katerega bo občinstvo lahko občudovalo krasote slovenske zemlje, bo jutri ob 20. v dvorani Ljudske univerze. Predstava za dijaštvo bo v nedeljo, 2. marca, ob 9.30 istotam. v slučaju zadostnega števila prijavi se bo dijaška predstava ob 11. ponovila. Vstopnina za dijakke din 2.

in Za službo je prišla vprašat v kuhinjo gostilne Karner na Tržaški cesti neka okoli 25 let stara ženska. Ko je odšla služkinja po gostilničarko, je izmaknila z obešalnika črn hubertus ter pobegnila.

Sport

Izboljšan jugoslovanski rekord v Planici

Včeraj je bil v Planici na veliki skakalnici prvi dan treninga, ki nam je prinesel prvi velik uspeh: mladi Finžgar iz Kroke, član ZFO, je s skokom na 93 m za 3,5 m izboljšal dosedanj Novšakov rekord iz leta 1936. Med nemškimi gosti je postavil najdaljšo znamko Palme z 98 m. Vreme je krasno, skakalnica v odličnem stanju, vsi smučski poleti so se končali brez padcev.

Podrobni rezultati treninga kažejo sledeče uspehe: Nemci: Mair 75 in 88 m, Palme 92,

in Nezaklenjeno kolo je nekdo odpeljal iz dvorišča neke gostilne v Frankopanovi ulici. Kolo ima številko 2-197634 ter je vredno 1200 din.

in Tri pižame v vrednosti 600 din je nekdo ukradel ponoči z dvorišča v Dvoriščni ulici uradnici elektriskega podjetja Antoniji Breclnikovi.

in Aktyko z naročilnicami je nekdo izmaknil trgovskemu potniku Frideriku Šapcu v neki mariborski kavarni, kjer jo je za hip pustil ležati na stolu.

in Maščevanje zaradi tožarenja. Dve delavki iz tvornice Doctor in drug sta po delu v tovarni počakali v Črtomirovi ulici tkalko Marjeto Bučarjevo, jo napadli ter laže poškodovali. Zagovarjali sta se s tem da jih je Bučarjeva stalno tožila pri poslododji.

najboljših tekmovalcev zmaga trikrat zaporedoma ali petkrat v presledkih, in sicer ga dobi tekmovalci, ki v zmagovalnem moštvu doseže v treh zaporednih ali petih tekmah v presledkih najboljši skupni čas.

Letošnje tekmovalstvo bo 2. marca s startom ob 8. uri pod Jezerskim vrhom pri Senjorjevem domu. Pravico tekmovalstva imajo vsi klubi SZSZ z moštvi 3—4 tekmovalcev, pri čemer se pri oceni upošteva čas treh najboljših. Prijave sprejema gđ. Ljubica Cingerl. Maribor, »Putnik«, Trg svobode, kjer se dobe tudi nadaljnja pojasnila, do 1. marca ob 11. naknadne prijave pa 1 uro pred startom. Prijavnine ni.

Inž. Lenarčič za smuško propagando

V svrhu pospeševanja in propagande smučkega sporta je razpisal industrijec inž. Lenarčič iz Josipdola, znani prijatelj in podpornik smučkega sporta na Pohorju, po eno predložno darilo za juniorja in seniorja, ki bo dosegel na standardni smučki progi Jezerski vrh — Josipdol najboljši čas v smuku in izvedbi SPD Maribor, 2. marca, ob 8.

Darilo sta prehodni ter preideta v trajno last onega tekmovalca, ki bo dvakrat zaporedoma ali trikrat v presledkih dosegel najboljši čas. Odločilen je vedno najboljši čas zadnje prireditve, nov rezultat mora biti boljši, sicer se darilo za ono leto ne podeli.

s Pred pričetkom nogometne sezone SK Železnica bo z ozirom na bližnji začetek spomladanske nogometne sezone pričel z rednim treningom za vse skupine jutri ob 15. na stadionu.

s Odstop komisarjev KKP. SKZ je poslala po razveljavljanju občnega zbora za komisarja podzveze gg. Ivana Stumbergerja in Hermana Bizjaka, ki bi naj do 2. marca sklicala občni zbor. Oba komisarja sta odstopila, morda zaradi nevolje, s katero so sportniki sprejeli sklep SKZ. Slovenjgraška sportna javnost, ki smatra novo vodstvo podzveze za pravilno izvoljeno, ugiba, kakšen izhod bo našla iz tega položaja SKZ, zlasti ker prevladuje mnenje, da bi sportni klubi novi občni zbor bojkotirali.

Smučarska nedelja na Pohorju

Prvenstvo MZSP v alpski kombinaciji

Zimski sportni odsek SPD Maribor bo priredil 2. marca 1941 prvenstvo Mariborske zimske sportne podzveze v alpski kombinaciji. Tekmovanje v smuku bo na smučski progi inž. Lenarčiča izpod Jezerskega vrha pri Senjorjevem domu. Proga 2.500 m ima višinsko razliko ca. 500 m. Slalom na progi 600 m z viš. razliko 160 m bo z Ravnjakovega vrha. Start za smuk bo ob 8., za slalom pa ob 13.

Pravico starta imajo vsi verificirani tekmovalci JZSZ, v konkurenci pa le člani klubov

MZSP. Prijave brez prijavnine je treba poslati najkasneje do 1. marca ob 11. na naslov gđ. Ljubica Cingerl, Maribor, »Putnik«, Trg svobode, naknadne prijave se sprejemajo do 1 uro pred startom za smuk.

Tekmovanje moštev v smuku

V svrhu propagande in pospeševanja smučkega sporta na Pohorju je daroval prejšnji gospodar Senjorjevega doma g. Lojze Strašnik iz Maribora lep prehodni pokal za smučko tekmovalce moštev na progi inž. Lenarčiča. Darilo preide v trajno last moštva, ki s trojico

MALI OGLASI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitvo, dopise, posesti, trgovsko in obrtno reklamo na stanje namesto 15.— din 20.— din. Vsaka nadaljnja beseda v teh oglasih stane 2.— din. Za pisemne odgovore glede naslovov v malih oglasih znaša posebna pristojbina 3.— din, kateri znesek je treba priložiti v znakah. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pisemnih naročilih se lahko plača v znakah. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

TRGOVSKA POMOČNICA se sprejme ali se odda trgovina na račun. Ponudbe na oglasni oddelku »Večernika« pod »Kavčija 2—5000«.

23311-2

TEKSTILNI TEHNIK z absolvirano tekstilno šolo in prakso, se sprejme. Ponudbe z navedbo plače, dosedanjega službovanja in osebnih podatkov na oglasni oddelku »Večernika« v Mariboru pod »Pomočnik obratovodje«.

23319-2

Sprejme se SOSTANOVALEC na celo oskrbo ali brez. Miklošičeva 6-I.

23321-2

VEČJE POSESTVO v okolici Banje Luke išče najemnika z veččlansko delovno družino. Pogoji ugodni. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«.

23322-2

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Lepa, sončna, opremljena SOBA

se odda za eno ali dve osebi s celo oskrbo. Vprašati Primorska ul. 10, pritličje

23313-8

Lepo opremljena SEPARIRANA SOBA se odda ev. z oskrbo. Frankopanova 23-I. Ogledati od 3. do 6. popoldan. 23307-8

SOBA

prazna, velika, sončna, vhod s stopnišča se v centru mesta odda. Pipuševa ul. 6-I, desno.

23306-8

Takoj se odda PRAZNA SOBA svetla, sončna, v sredini mesta, popolnoma novo urejena, mirni in solidni osebi. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«.

23304-8

POSEST

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Pripravno ZEMLJIŠČE 5600 kv. m v bližini dotrškega kolodvora v Ljubljani se ugodno prodaja. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«.

23257-11

VOGALNA PARCELA na prometni točki se prodaja. Vprašati od 12. do 14. ure. Kralja Petra c. 74, Studenci.

23308-11

Prodajno STAVBENO PARCELO cca. 1000 m² na zelo lepem prostoru v mestu. Vprašati Maribor, Jenkova ul. 6-I.

23294-11

OBRT - TRGOVINA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Prijavite naročilo na MODRO GALICO Kmetijski družbi. Maribor-Melje, tel. 20-83.

22809-13

Nogavice trajne po »Nimela« kopeli

Dobi se v drogerijah in trgovinah

FRIZERJI POZOR!

Aparat za trajne kodre »Luxus« naprodaj. Ogled pri Mar. Š. Gosposka 15.

23303-13

STROJI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Prodajno malo rabljen PISALNI STROJ

»Smith« 3000.— in dobro ohranjen »Adler« 2000.— Oba stroja sta velika pisarniška. Udruženje, Ulica kneza Kocila 5.

23314-14

POHIŠTVO-OPREMA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

PREPROGE in klubska garnitura ter zdrviški instrumenti se prodajo v skladišču Meljska cesta 27.

23260-17

Prodajno PISARNIŠKO MIZO dolgo 2 m in manjšo mizo. 2 fotelja, železno stiskalnico za prtiče. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«.

23316-17

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MOTORNO KOLO 200 cm. popolnoma novo, se takoj prodaja za polovično ceno. Vpraša se v trgovini s klobuki Čančala. Glavni trg št. 17.

23309-22

Prodaja v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Prodajno v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Prodajno v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Prodajno v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Prodajno v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Prodajno v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Prodajno v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Prodajno v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Prodajno v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Prodajno v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

PRIDELKI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Ogromen uspeh dosežeto s sajenjem ranil

BUČ

Poslajte 25.— din in prejeli boste obirno navodilo, Zarko Spasojević, posestnik, Žiča, Kraljevo.

23323-23

IZGUBLJENO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Včeraj zvečer se je izgubila ŽENSKA TORBICA

v mestnem parku. Pošten najditelj naj jo odda proti lepi nagradi na policiji.

23324-27

RAZNO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Prodajno enovprežno KONJSKO OPREMO

z uzdo in vaje v dobrem stanju. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«.

23317-28

Frizerski salon »Pavla«

Trajni kodri samo pri Pavli, specializirane brez vodne onduacije, 6 mesečna pisarna garancija. Najmodernejši salon. Najboljša poizkušnja po nižjih cenah.

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Salon »Pavla« Koroška 9

Oa Morave do Save
oa Donave do Drave
proti kašlju vzemi

Karamele Rave

Zavoječek din 5.— v apotekah

Širite »Večernik«!

Bančno kom. zavod

Aleksandrova cesta 40

Kupuje in prodaja Valute vseh vrst, tudi zlatnike Vrednostne papirje Hranilne knjižice

Preskrbuje: Inkase, Posojila, Naložbe kapitala

Prodaja srečk državne razr. loterije

Oddajte

MALE OGLASE

za sobotno-nedeljsko številko »Večernika« čimprej v tednu, najkasneje do

petka 1¹/₂ 7. zvečer,

ker so do tedaj oddani mali oglasi brez posebne pristojbine in zato cenejši, kakor v soboto do 9. ure dopoldan oddani.

»VEČERNIK«

Oglasni oddelku.